

Vysoká škola aplikované psychologie, s.r.o.
Akademická 409
411 55 Terezín

Netolismus u studentů Akademie Vězeňské služby ČR

Occurrence of Internet Addiction Disorder

in Students of the Academy

of Prison Service of the Czech Republic

Bakalářská práce

Jana Kozáková

2022

Vedoucí práce: doc. ThDr. Patrik Maturkanič, PhD.

VYSOKÁ ŠKOLA APLIKOVANÉ PSYCHOLOGIE TEREZÍN

Akademická 409, 411 55 Terežín, info@vsaps.cz, www.vsaps.cz

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

akademický rok 2021/2022

Jméno a příjmení studenta:	Jana Kozáková
Studijní program:	Personální a interkulturní management
Název tématu práce v českém jazyce:	Netolismus u studentů Akademie Vězeňské služby ČR
Klíčová slova v českém jazyce:	Akademie Vězeňské služby ČR, sociálně patologické jevy, stres, netolismus, prevence.
Název tématu v anglickém jazyce:	Occurrence of netolism in students of the Academy of Prison Service of the Czech Republic.
Klíčová slova v anglickém jazyce:	Academy of the Prison Service of the Czech Republic, social pathological phenomena, stress, netolism, prevention.

1.	Zdůvodnění tématu (min. 7 řádků): Dané téma pro bakalářskou práci jsem si zvolila z toho důvodu, že jsem zaměstnancem Vězeňské služby ČR, kde jsem za 9 let prošla různými pracovními pozicemi. Od roku 2016 pracuji v Akademii Vězeňské služby ČR, která je resortním vzdělávacím zařízením s celorepublikovou působností. Úkolem Akademie je zajistit, aby nově nastupující příslušníci a civilní zaměstnanci Vězeňské služby byli náležitě vycvičeni a vyškoleni pro výkon služby nebo práce ve Vězeňské službě ČR. Denně se s těmito studenty setkávám, a proto bych ráda zjistila, v jaké míře se u nich vyskytuje závislost na tzv. virtuálních drogách. Společenským prospěchem empirické části bakalářské práce může být přínos pro zaměření vstupní diagnostiky během přijímacího řízení nových příslušníků Vězeňské služby ČR, eventuálně pro cílenější poskytování krizové pomoci vězeňských psychologů a pro prevenci nelátkových závislostí.
2.	Formulace problému, který bude v práci řešen (min. 10 řádků): Vězeňská služba je specifickým druhem sociální služby a patří k nejnáročnějším formám služby veřejnosti. Zaměstnanci Vězeňské služby pracují v přímém styku s vězni, kteří mají za sebou nejen střet se zákonem, ale i hluboké lidské selhání. Noví zaměstnanci jsou tak vystaveni, pro ně dosud neobvyklému tlaku prostředí charakterizovanému sociálně patologickými vzorci chování delikventů, vůči nimž si musí rychle vytvořit profesionální resistenci. Enormní počet nových uchazečů o nástup do služebního poměru zaznamenala Vězeňská služba ČR během koronavirové krize, která měla ekonomické dopady na širší populaci. Jako cílovou skupinu jsem si zvolila příslušníky Vězeňské služby ČR, jelikož se domnívám, že oproti civilním zaměstnancům se u nich psychická zátěž projevuje ve větší míře, a to z toho důvodu, že s odsouzenými tráví bez kontroly nadřazených mnohem více času. Bezpečnostní pravidla zejména příslušníkům dozorcí a strážní služby znemožňují přístup k internetu nebo k e-mailové komunikaci s vnějším světem a vytvářejí pocit izolace. Dlouhodobé omezení v nich mohou vyvolá-

	<p>vat silnou touhu být s někým neustále v kontaktu, vědět o tom, co se děje „venku“ a většinou si právě tohle kompenzují ve svém volném čase, kdy nemají dostatek prostoru na odpočinek. Oproti látkovým závislostem, např. alkoholismu, není netolismus na první pohled tolik znatelný. Přesto někdy devastujícím způsobem působí na psychické zdraví, stabilitu a nezbytnou odolnost zvláště v odpovědných náročných profesích.</p>
3.	<p>Cíl práce max. 5 řádků: Cílem bakalářské práce je zjistit, v jaké míře se u nově nastupujících zaměstnanců (příslušníků) Vězeňské služby ČR vyskytuje netolismus, jak lze této závislosti předcházet a pomáhat při její eliminaci.</p>
4.	<p>Charakteristika použitých metod: Literární rešerše, analýza, syntéza, komparace, dotazování, deskripce, indukce, hypotézy, abdukce.</p>
5.	<p>Struktura práce, pracovní rozčlenění kapitol (podkapitol): teoretická a praktická část</p> <p>OBSAH</p> <p>ÚVOD</p> <p>I. TEORETICKÁ ČÁST</p> <p>1. Vězeňská služba České republiky</p> <p>1.1 Organizace Vězeňské služby České republiky</p> <p>1.2 Výběr nových příslušníků</p> <p>1.3 Stresové faktory, jejich možné důsledky a možnosti prevence</p> <p>2. Sociálně patologické jevy – vymezení základních pojmů</p> <p>2.1. Norma, normalita</p> <p>2.2. Sociálně patologické jevy</p> <p>2.3. Netolismus</p> <p>3. Širší příčiny a následky netolismu</p> <p>3.1. Spouštěče netolismu</p> <p>3.2. Markanty</p> <p>3.3. Dopady na psychické zdraví člověka</p> <p>II. PRAKTICKÁ ČÁST</p> <p>4 Seznámení s problematikou a cíl výzkumu</p> <p>4.1 Výzkumný vzorek</p> <p>4.2 Technika získávání dat</p> <p>4.3 Přípravná fáze výzkumu</p> <p>4.4 Analýza a interpretace dat</p> <p>4.5 Diskuse</p> <p>Závěr</p> <p>Použitá literatura a zdroje</p> <p>Seznam grafů</p> <p>Seznam tabulek</p> <p>Seznam příloh</p>

6. **Odborná literatura – seznam vybrané literatury k jednotlivým kapitolám teoretické a praktické části (min. 20 titulů, 3 recenzované časopisy, 3 zahraniční zdroje, případně internetové odkazy):**

BARTOŠOVÁ, I., SKUTIL, M., 2011. Dotazník. In: SKUTIL, M., a kol. Základy pedagogicko-psychologického výzkumu pro studenty učitelství. 1. vyd. Praha: Portál, s. 80–88. ISBN 978-80-7367-778-7.

ČERNÍKOVÁ, V., 2008. Sociální ochrana. Terciární prevence, její možnosti a limity. Plzeň: Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-138-0.

ČÍRTKOVÁ, L., 1998. Kriminální psychologie. 1. vyd. Praha: Eurounion. ISBN 80- 85858-70-3.

FISCHER, S., ŠKODA, J., 2014. Sociální patologie. 2. rozšířené a aktualizované vydání. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-5046-0.

FROUZOVÁ, M., 2008. Závislost na procesech. In: KALINA, K. a kolektiv. Základy klinické adiktologie. 1. vyd. Praha: Grada, s. 237-251. ISBN 978-80-247-1411-0.

HAJNÝ, M., 2008. Psychologické, vývojové a rodinné faktory vzniku a udržování závislosti. In: KALINA, K. a kolektiv. Základy klinické adiktologie. 1. vyd. Praha: Grada, s. 237-251. ISBN 978-80-247-1411-0.

JANEBOVÁ, R., 2013. Normalita. In: MATOUŠEK, O. Encyklopedie sociální práce. 1. vyd. Praha: Portál, s. 211-212. ISBN 978-80-262-0366-7.

JIHLAVEC, J., PALOUNKOVÁ, Z., PEŠATOVÁ, I., THELENOVÁ, K., 2010. Metodika tvorby bakalářské práce. 1. vyd. Liberec: Technická univerzita v Liberci. ISBN 978-80-7372-636-2.

KALINA, K. a kolektiv, 2008. Základy klinické adiktologie. 1. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-1411-0.

KOLÁŘ, M., 2005. Bolest šikanování. 2. vyd. Praha: Portál. ISBN 80-7367-014-3.

KRAUS, B., 2014. Společnost, rodina a sociální deviace. 1. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus. ISBN 978-80-7435-411-3.

KUČEROVÁ, H., 2013. Psychiatrické minimum. 1. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80- 247-4733-0.

KUDRLE, S., 2008. Bio-psycho-sociálně-spirituální model závislosti jako východisko k primární, sekundární a terciární prevenci a kvalifikované pomoci. In: KALINA, K. a kolektiv. Základy klinické adiktologie. 1. vyd. Praha: Grada, s. 17-23. ISBN 978-80- 247-1411-0.

MATOUŠEK, O., 2013. Encyklopedie sociální práce. 1. vyd. Praha: Portál. ISBN 978- 80-262-0366-7.

POKORNÝ, V., a kol., 2003. Prevence sociálně patologických jevů. 3. rozš. vyd. Brno: Ústav psychologického poradenství a diagnostiky. ISBN 80-86568-04-0.

ŘEZÁČ, J., 1998. Sociální psychologie. Brno: Paido. ISBN 80-85931-48-6.

SOCHŮREK, J., 2007. Kapitoly z penologie I. díl. Úvod do teorie trestu a trestání. 1. vyd. Liberec: Technická univerzita v Liberci. ISBN 978-80-7372-203-6.

SOCHŮREK, J., 2007. Kapitoly z penologie II. díl. Teorie a praxe zacházení s vězňenými. 1. vyd. Liberec: Technická univerzita v Liberci. ISBN 978-80-7372-204-3

SOCHŮREK, J., SLUKOVÁ, K. a kol. 2013. Úvod do viktimologie pro pomáhající profese. 1. vyd. Liberec: Technická univerzita v Liberci. ISBN 978-80-7372-951-6 . SVOBODA, M. a kol., 2006. Pojetí normality. In:

SVOBODA, M. a kol. Psychopatologie a psychiatrie. 1. vyd. Praha: Portál. ISBN 80-7367-154-9.

Souhlas vedoucího práce

Jméno vedoucího:

Podpis: *Patrika Maturkanič* dne: *13/10-2021*

Souhlas prorektora pro vědu a výzkum, doc. ThDr. Patrika Maturkaniče, Ph.D.

Podpis: *Patrika Maturkanič* dne: *13/10-2021*

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předloženou bakalářskou práci na téma „*Netolismus u studentů Akademie Vězeňské služby ČR*“ jsem vypracovala samostatně, s použitím uvedené literatury a tato práce nebyla použita k získání žádné jiné atestace.

V Terezíně, dne 14. dubna 2022

Jana Kozáková

Poděkování

Chtěla bych poděkovat panu doc. ThDr. Patriku Maturkaničovi, PhD., za odborné vedení mé bakalářské práce. Zároveň děkuji panu plk. Ing. Františku Vlachovi Ph.D., MBA, LL.M., Ing-Paed IGIP, za cenné poznatky a rady, které mi během psaní bakalářské práce poskytl. Poděkování patří taktéž paní Mgr. Renatě Hečkové za jazykovou korekturu celé bakalářské práce.

V Terezíně, dne 14. dubna 2022

Jana Kozáková

ABSTRAKT

Předložená bakalářská práce je zaměřena na problematiku netolismu u nově nastupujících studentů Akademie Vězeňské služby ČR, která je resortním vzdělávacím zařízením s celorepublikovou působností. Cílem bylo zjistit, v jaké míře se u nově nastupujících příslušníků Vězeňské služby ČR vykytuje netolismus, jak lze této závislosti předcházet a pomáhat při její eliminaci.

Bakalářská práce je rozdělena na dvě části. První část je teoretická a je věnována obecné problematice Vězeňské služby ČR. Další kapitola teoretické části vymezuje základní pojmy sociálně patologických jevů, jako je norma, normalita a netolismus. Poslední kapitola této části práce je věnována samotnému tématu netolismu, a to jeho projevům, vlivu na psychické zdraví člověka, dopadům ve vězeňském prostředí a jeho prevenci.

Druhá část bakalářské práce je praktická, kde podstatnou část tvoří výzkumné šetření na dané téma, které bylo provedeno u studentů Akademie Vězeňské služby ČR ve Stráži pod Ralskem formou dotazníku vlastní konstrukce. V závěru práce jsou porovnány výsledky výzkumného šetření s předem stanovenými hypotézami a navržena opatření.

KLÍČOVÁ SLOVA

Akademie Vězeňské služby ČR, netolismus, prevence, sociálně patologické jevy, stres, dotazníkové šetření.

ABSTRACT

The presented bachelor thesis is focused on the issue of internet addiction disorder in students of the Academy of the Prison Service of the Czech Republic, which is a departmental educational facility with nationwide coverage. The aim is to find out to what extent internet addiction disorder develops in the new employees (in particular uniformed staff members) of the Prison Service of the Czech Republic, how this addiction can be prevented and help in its elimination.

The bachelor thesis is divided into two parts. The first part is theoretical and is devoted to general issues of the Prison Service of the Czech Republic. The next chapter of the theoretical part defines the basic concepts of social pathological phenomena such as norm, normality and internet addiction disorder. The last chapter of this part of the thesis is devoted to the very topic of internet addiction disorder, namely its manifestations, the impact on human mental health, the impact on the prison environment and its prevention. The second part of the bachelor thesis is practical and is devoted to the research on the topic, which was conducted with students of the Academy of Prison Service of the Czech Republic in Stráž pod Ralskem in the form of a questionnaire. In the final part of this work, the results of the research are compared with predetermined hypotheses.

KEY WORDS

Academy of the Prison Service of the Czech Republic, internet addiction disorder, prevention, social pathological phenomena, stress, questionnaire survey.

Obsah:

Úvod	11
Teoretická část.....	13
1 Vězeňská služba České republiky	13
1.1 Základní struktura Vězeňské služby ČR.....	13
1.2 Systém řízení Vězeňské služby ČR.....	14
1.3 Organizační jednotky Vězeňské služby České republiky	15
1.4 Profesní složení zaměstnanců Vězeňské služby ČR.....	17
2 Sociálně patologické chování jako společenský jev	20
2.1 Vymezení základních pojmů a vztahů	20
2.2 Norma, normalita	22
2.3 Charakteristika jednotlivých sociálně patologických jevů	22
2.3.1 Závislost na alkoholu	23
2.3.2 Závislost na drogách	26
2.3.3 Nelátkové závislosti	29
3 Netolismus	32
3.1 Projevy netolismu a jeho vliv na psychické zdraví člověka	32
3.2 Netolismus a jeho dopady ve vězeňském prostředí	35
3.3 Prevence netolismu	36
Praktická část.....	37
4 Cíl výzkumného šetření	38
4.1 Stanovení hypotéz.....	38
4.2 Použité metody	38
4.3 Dotazník.....	39
5 Charakteristika zkoumaného vzorku	40
5.1 Popis respondentů	40
5.2 Harmonogram výzkumu	40
6 Vyhodnocení dotazníkového šetření	42
7 Diskuze a návrh opatření	62
8 Závěr	64
9 Použité informační zdroje	66
10 Seznam příloh	

Úvod

Vězeňská služba má zastoupení v každém státě. Hlavním úkolem Vězeňské služby v České republice je zajišťovat výkon vazby, výkon trestu odnětí svobody, výkon zabezpečovací detence, bezpečnost a pořádek v budovách soudů, státních zastupitelství a ministerstva spravedlnosti ČR. Mezi další úkoly řadíme správu a střežení věznic a vazebních věznic a také detenčních ústavů.

Koncepce českého vězeňství do roku 2025 vytyčuje ambiciózní cíle, mezi které patří zvýšení zaměstnanosti vězňů, snaha o potlačení závislosti na návykových látkách, větší ekonomickou samostatnost věznic a vazebních věznic, intenzivní vzdělávání vězňů a systematický boj proti recidivě. V současné době se potýkáme se značnou neochotou a neschopností vězněných osob vést řádný život nejen ve vězení, ale především po ukončení výkonu trestu. Úkolem Vězeňské služby je ukázat těmto osobám možnosti, které získají svým zodpovědným chováním. K tomu Vězeňská služba ČR využívá standardizované programy zacházení, prostřednictvím kterých působí na odsouzené a vede je k řádnému způsobu života po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Zejména je kladen důraz na sociální začleňování odsouzených. K plnění každodenních náročných úkolů je zapotřebí odborný personál.

Stav ubytovacích kapacit ve vazebních věznicích a věznicích Vězeňské služby České republiky je v současné době téměř naplněn. Zaměstnanci Vězeňské služby České republiky musí v rámci svého profesního postavení zodpovědně přistupovat k plnění svých pracovních úkolů.

Personalisté ve spolupráci s psychology věnují zvýšenou pozornost výběru budoucích zaměstnanců s ohledem na emoční schopnost vypořádat se s pracovním stresem. Jedinec by měl splňovat náročná kritéria související s psychickou odolností a stabilitou. Výkon tohoto typu zaměstnání je velmi náročný, a to s ohledem na specifické prostředí spojené s každodenní fyzickou i psychickou zátěží. Význam má též poskytnutí reálných informací o vězeňském prostředí a pracovní náplni, neboť nesprávná očekávání o výkonu práce/služby mohou vést později jedince k frustraci a deziluzi.

Především příslušníci Vězeňské služby ČR jsou vystaveni vysoké míře tlaku působení negativních jevů ve vězeňském prostředí. Do služebního poměru se hlásí převážně mladí uchazeči, kteří vidí zejména výhody vyplývající ze služebního zákona. Zvýšený

zájem o práci u bezpečnostních sborů stoupl v době koronavirové krize, ovšem Vězeňská služba ČR takový zájem o tuto práci v této době nezaznamenala.

Dané téma pro bakalářskou práci jsem si zvolila z toho důvodu, že jsem zaměstnancem Vězeňské služby ČR, kde jsem za dobu působení deseti let prošla různými pracovními pozicemi. Práce v tomto specifickém prostředí je psychicky náročná, ale mne od mého nástupu baví a lidsky naplňuje. Pravidelně se také setkávám s nově nastupujícími studenty, kterým Akademie VS ČR zajišťuje povinné základní, doplňkové, volitelné a celoživotní odborné vzdělávání příslušníků a zaměstnanců všech organizačních jednotek Vězeňské služby České republiky.

V teoretické části této práce je věnována pozornost Vězeňské službě ČR jako takové. Podrobně je popsán systém řízení Vězeňské služby ČR, jednotlivé organizační jednotky a profesní složení zaměstnanců Vězeňské služby ČR. Dále je pozornost věnována sociálně patologickému chování, jsou vymezeny základní pojmy související s danou problematikou a na závěr této kapitoly jsou vymezeny a specifikovány jednotlivé sociálně patologické jevy. Poslední kapitola se zabývá netolismem, jeho projevy a dopady na psychické zdraví člověka, dopady ve vězeňském prostředí. Na závěr je pozornost zaměřena na prevenci netolismu.

V praktické části jsou uvedeny výsledky předloženého výzkumného šetření, které bylo provedeno u studentů základní odborné přípravy v Akademii Vězeňské služby ČR ve Stráži pod Ralskem na téma netolismus. Výzkum byl proveden formou dotazníku vlastní konstrukce, jehož výsledky jsou uvedeny a interpretovány na základě sestavených tabulek a grafů. Dále jsou navržena opatření, která mají minimalizovat vznik závislostního chování na tzv. virtuálních drogách (netolismus) u studentů Akademie Vězeňské služby ČR.

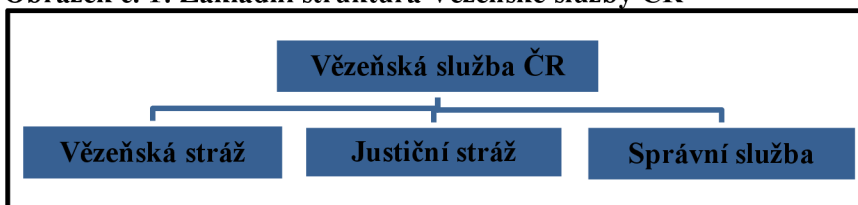
Cílem předložené bakalářské práce bylo zjistit, v jaké míře se u nově nastupujících příslušníků Vězeňské služby ČR vyskytuje netolismus a jak lze této závislosti předcházet a pomáhat při její eliminaci.

Teoretická část

1 Vězeňská služba České republiky

Vězeňská služba ČR je ozbrojeným bezpečnostním sborem, který plní úkoly bezpečnostního charakteru. Zajišťuje výkon vazby, výkon trestu odnětí svobody, výkon zabezpečovací detence, bezpečnost a pořádek při soudních jednáních. „*Vězeňská služba České republiky je zřízena podle zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráži České republiky, ve znění pozdějších předpisů a je podřízena Ministerstvu spravedlnosti ČR, jež je ústředním orgánem státní správy pro vězeňství a plní ve vztahu k vězeňství funkci zřizovatele.*“ (Sochůrek, 2007, s. 6). Vězeňská služba České republiky je zároveň správním úřadem a účetní jednotkou. Z tohoto důvodu nezaměstnává pouze příslušníky, ale také civilní zaměstnance a dělí se do tří skupin. Těmi jsou vězeňská stráž, justiční stráž a správní služba (viz obrázek č. 1).

Obrázek č. 1: Základní struktura Vězeňské služby ČR

Zdroj: autor práce

1.1 Základní struktura Vězeňské služby ČR

Vězeňská stráž má za úkol střežit, předvádět a eskortovat osoby ve výkonu vazby, výkonu trestu odnětí svobody a zabezpečovací detence, střeží objekty Vězeňské služby ČR, ve kterých zároveň zajišťuje pořádek a kázeň. Příslušníci zařazení k vězeňské stráži vykonávají službu se zbraní.

Justiční stráž má za úkol střežit, zajišťovat pořádek a bezpečnost v budovách soudů, státních zastupitelství a ministerstva spravedlnosti. Při výkonu služby příslušníci slouží stejně jako vězeňská stráž se zbraní a vykonávají strážní službu.

Správní služba zajišťuje organizační, ekonomickou, výchovnou a další z odborných činností. Do této skupiny patří zejména civilní zaměstnanci Vězeňské služby ČR, ale jsou zde také příslušníci, kteří jsou zařazení ve funkcích dozorců. Ti nevykonávají

službu se zbraní, nestřeží objekty a nelze je mít zařazeny pod vězeňskou či justiční stráží.

1.2 Systém řízení Vězeňské služby ČR

Vězeňskou službu ČR řídí generální ředitel, kterého jmenuje a odvolává ministr spravedlnosti. Ten ze svého postu řídí, ustanovuje či odvolává ředitele jednotlivých organizačních jednotek (věznic, vazebních věznic, Akademie VS ČR a středního odborného učiliště), ze kterých se vězeňská služba skládá a kterým je věnována pozornost v kapitole č. 1.2. Jelikož každá organizační jednotka se skládá z více odborů či oddělení, stojí v jejich čele zaměstnanci ve vedoucích funkcích. V případě odborů jde stejně jako u organizačních jednotek o funkce ředitelů. V případě oddělení se pak jedná o pozice vedoucích. Aby generální ředitel a ředitelé odborů či organizačních jednotek co nejlépe vykonávali svou práci, mají určené své zástupce, kteří mají na starosti svěřená jednotlivá oddělení. V čele těchto oddělení jsou určeni vedoucí, kteří nesou zodpovědnost za jim svěřený úsek a své podřízené. Ředitelé odborů či organizačních jednotek tak řeší až ty nejzávažnější problémy, které nedokážou jejich podřízení vyřešit sami nebo nemají k tomu oprávnění.

Ač se to může zdát, že je tento systém řízení nepřehledný a zbytečně složitý, má svůj smysl a odůvodnění. Vězeňská služba ČR je totiž co do obsahu plnění svých úkolů tak rozsáhlým subjektem, že by sám generální ředitel a jeho náměstci bez ostatních podřízených, tedy ředitelů organizačních jednotek a ředitelů odborů, nedokázali vězeňskou službu vést co nejlépe. Ředitelé jednotlivých odborů či organizačních složek pak zase potřebují mít na jednotlivých odděleních určeny jednotlivé vedoucí, kteří ponесou zodpovědnost za práci svých podřízených. (VS ČR, organizační schéma)

1.3 Organizační jednotky Vězeňské služby České republiky

Vězeňská služba se člení na organizační jednotky:

- generální ředitelství,
- věznice,
- vazební věznice,
- ústavy pro výkon zabezpečovací detence,
- Akademie Vězeňské služby ČR,
- Střední odborné učiliště,
- zotavovny Vězeňské služby ČR.

Charakteristika jednotlivých organizačních jednotek

Generální ředitelství

Generální ředitelství je hlavní organizační složkou Vězeňské služby, která metodicky řídí, kontroluje a zabezpečuje plnění společných úkolů ostatních organizačních jednotek, které jsou řízeny řediteli. Generální ředitel tak zodpovídá nejen za činnost Vězeňské služby, ale je v jeho pravomoci i jmenování, ustanovování a odvolávání ředitelů všech věznic, ředitele Akademie vzdělávání Vězeňské služby ČR a ředitelů Středních odborných učilišť Vězeňské služby ČR.

Věznice

Věznice zabezpečují, aby trest odnětí svobody byl vykonáván v souladu se zákonem o výkonu trestu odnětí svobody, a současně mají za úkol zabezpečit další povinnosti, které ve spojení s výkonem trestu ukládají ostatní předpisy. V souvislosti s výkonem trestu má generální ředitel oprávnění určit, ve kterých věznicích lze zajišťovat též výkon vazby.

Vazební věznice

Vazební věznice zabezpečují, aby výkon vazby plnil zákonem stanovený účel a byl vykonáván v souladu se zákonem č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby ve znění pozdějších předpisů. Cílem je zabránit obviněnému v maření trestního stíhání. Generální ředitel je oprávněn určit, ve kterých vazebních věznicích lze zajišťovat také výkon trestu odnětí svobody.

Ústavy pro výkon zabezpečovací detence

Institut výkonu zabezpečovací detence je určen pro osoby závažné trestné činnosti, kteří z důvodu duševní poruchy nejsou trestně odpovědní. Zabezpečovací detence je typem ochranného opatření a v současné době jsou v České republice tři zařízení, a to v Brně, v Opavě a v Praze (Jůzl, 2020).

Akademie Vězeňské služby ČR

Akademie Vězeňské služby ČR se sídlem ve Stráži pod Ralskem je resortním vzdělávacím řízením Ministerstva spravedlnosti ČR a zároveň organizační jednotkou Vězeňské služby ČR s celorepublikovou působností. Zajišťuje kurzy základní odborné přípravy pro nový personál, nabízí různé specializační kurzy pro vězeňský personál, organizuje profesní setkávání, semináře a konference, a také je zapojena do vědeckých a výzkumných aktivit převážně na poli historie vězeňství (Jůzl M., Vlach F.). Akademie zajišťuje příslušníkům a občanským zaměstnancům všech organizačních jednotek z celé České republiky profesní přípravu nezbytnou pro vykonávání jejich pracovních a služebních povinností. Všem zaměstnancům je po celou dobu jejich pracovního života umožněn další pracovní a odborný rozvoj. „*Práce ve vězeňství je velmi těžká a náročná především na psychiku příslušníků a zaměstnanců VS.*“ (Sochůrek, 2007, s. 16). S profesí zaměstnance Vězeňské služby ČR je spojeno přísné dodržování zásad profesní etiky.

Střední odborné učiliště

System přípravy pro vězněné osoby probíhá prostřednictvím středního odborného učiliště, které má v současné době celkem devět školských vzdělávacích středisek, jež jsou detašované v některých organizačních jednotkách. Zde si vězněné osoby mohou doplnit základní vzdělání nebo se vyučit a získat výuční list v učebním oboru. V rámci

školských vzdělávacích středisek jsou organizovány různé vzdělávací kurzy, jako jsou například jazykové kurzy, kurzy výpočetní techniky apod.

Zotavovny Vězeňské služby ČR

Zotavovny Vězeňské služby ČR jsou organizace zřízené Ministerstvem spravedlnosti ČR a slouží především občanským zaměstnancům, příslušníkům Vězeňské služby ČR a pracovníkům resortu Ministerstva spravedlnosti ČR k rehabilitačním a rekreačním účelům. Mimo svoji hlavní činnost provozují zotavovny i hospodářskou činnost, především zajišťují rekreace pro zaměstnance Vězeňské služby ČR a také pro zaměstnance Ministerstva spravedlnosti ČR a jejich rodinné příslušníky. Zotavovny pravidelně informují zaměstnance Vězeňské služby ČR o možnosti využití speciálních nabídek a pobytových balíčků. V nabídce jsou například volejbalové nebo tenisové turnaje, Mikulášská besídka, oslava konce roku apod. Zaměstnanci tak mají možnost využít prostor pro relaxaci a načerpání sil.

1.4 Profesionální složení zaměstnanců Vězeňské služby ČR

Ve vězeňské službě pracuje mnoho zaměstnanců zařazených do jednotlivých oddělení. Těmito odděleními jsou například: ekonomické, personální, správní či oddělení zaměstnávání odsouzených a další. Zaměstnán je zde i právník, ekolog či bezpečnostní technik. Kromě těchto profesí jsou zde zaměstnáni i odborní zaměstnanci. Těmi jsou:

Vychovatel

Úkolem vychovatele je komplexní výchovná, vzdělávací, diagnostická a preventivní činnost, která se zaměřuje na celkový rozvoj osobnosti a na socializaci, resocializaci a reedukaci. Vychovatel má na svém oddíle svěřené odsouzené, které zná osobně, zná sociální vztahy a skupinovou atmosféru ve skupině. Podílí se na organizování hromadných akcí, dbá na kázeň a pořádek odsouzených a také dohlíží na dodržování úklidu ubytovacích prostor. Podílí se na přípravě návrhů týkajících se přerušování výkonu trestu, povolení volného pobytu mimo věznici a přerazení odsouzeného do jiného typu věznice. Vychovatel oddělení výkonu trestu dále zajišťuje pro odsouzeného korespondenci, realizování telefonických hovorů a nákupy v místní kantýně.

Vychovatel – terapeut

Je odborný zaměstnanec, který se aktivně podílí na realizaci individuální a skupinové terapie. Metodicky je usměřňován psychologem a plní úkoly odpovídající své pozici. Jeho práce má převážně terapeutický charakter, při které sleduje kvalitu účasti odsouzených v programu zacházení a změny v jejich chování, o kterých následně informuje vychovatele a psychologa.

Pedagog volného času

Pedagog vytváří individuální, skupinové, zájmové, sportovní a kulturní činnosti s odsouzenými. Pedagog je metodicky řízen speciálním pedagogem.

Speciální pedagog

Je odborný zaměstnanec, který metodicky řídí činnost vychovatelů a pedagogů. Ve spolupráci s ostatními odbornými zaměstnanci odpovídá speciální pedagog za úroveň odborného zacházení s odsouzenými, sestavuje komplexní zprávu na základě programu SARPO, na jejímž základě se pak vytváří i obsah programu zacházení.

Psycholog

Je odborný zaměstnanec, který zajišťuje odsouzeným psychologickou pomoc, realizuje psychologickou diagnostiku vězňů, v rámci jejich komplexní zprávy zpracovává jejich psychologický posudek, včetně doporučení pro program zacházení, který obsahuje konkrétní cíl působení na odsouzeného. Dále metodicky řídí vychovatele – terapeuty při přípravě jednotlivých aktivit. Dále zajišťuje pohovory s odsouzenými, kteří se odmítají ve výkonu trestu odnětí svobody stravovat, sebepoškozují se nebo se pokoušejí o sebevraždu. Vyjadřuje se také k návrhu na přerušení výkonu trestu, na přerazování a přemísťování odsouzených apod. Psychologové vykonávají svou činnost také ve vazebních věznicích, kde pracují převážně s obviněnými, kteří se potýkají se strachem a obavami z uvěznění. Psychologové jsou též přítomni při přijímacím řízení občanských zaměstnanců a příslušníků, kteří se uchází o pracovní pozici v rámci Vězeňské služby ČR, poněvadž se jedná o jedno z kritérií pro úspěšné přijetí k Vězeňské službě ČR.

Kaplan

Činnost kaplana se řídí zákonem č. 3/2002 Sb. o církvích a náboženských společnostech. V podmínkách vězeňství ji zajišťují až na výjimky ti, kteří jsou členy občanského sdružení „Vězeňská duchovní péče“. Kaplani se podílejí na plnění programů zacházení s vězněnými osobami nejen v oblasti pastoračních, ale i dalších aktivit, při kterých spolupracují se specialisty a vychovateli oddělení výkonu vazby a trestu. Vězněná osoba se může na duchovního obrátit v případě, že má nějaké osobní problémy. Duchovní zváží, zda je potřebná další konzultace s lékařem či psychologem.

Sociální pracovník

Sociální pracovník ve vězeňství je odborník na sociální práci. Jedná se o zaměstnance, který není erudovaný pouze v oblasti sociální práce, ale také v řadě dalších disciplín, jako je například právo, pedagogika, ekonomie, medicína, etika atd. Velký důraz u těchto zaměstnanců je kladen také na vědomosti a zkušenosti z oblasti krizové intervence, psychologických dovedností a mediace. Zásadním požadavkem pro vykonávání tohoto druhu práce je empatie, přijetí klienta bez předsudků, schopnost vyjít vstříc s požadovanou službou, nikoliv se přizpůsobovat vězni.

Lékař

Jedná se o všeobecného praktického lékaře, kterého zaměstnává Vězeňská služba ČR na plný či zkrácený úvazek. V případě, že odsouzený potřebuje odborné vyšetření, nařídí lékař eskortu ke specialistovi do civilního zdravotnického zařízení. Lékař ve věznicích zajišťuje též periodické preventivní prohlídky zaměstnanců a posudky nových uchazečů, kteří se uchází o práci u Vězeňské služby ČR.

2 Sociálně patologické chování jako společenský jev

To, co jsme dosud mohli sledovat pouze na televizních obrazovkách, se najednou stalo realitou, která zásadně ovlivnila život každého z nás. Nový virus nakazil celý svět. Média nás denně zahlcují velkým množstvím informací a dezinformací, které nejsme schopni filtrovat. Nejenom samotné onemocnění, ale i restriktce, které vláda vydala, jsou velkými stresory. Lidé mají strach o zdraví své, ale i svých blízkých. Obávají se, aby se nenakazili, jak to bude s prací a financemi. Více lidí se potýká s psychickými potížemi. S nástupem covidové doby značně přibylo jevů, které nazýváme jako sociálně patologické. U lidí se častěji vyskytují úzkosti a deprese. V důsledku toho dochází k častější konzumaci návykových látek, díky nimž se člověk cítí šťastný a má celkově lepší náladu. Jedná se o jevy, které vnímáme z hlediska společenského hodnocení jako nechtěné, nežádoucí. Každý takový jev je do určité míry společensky nebezpečný. Problematika těchto nežádoucích jevů, jako jsou například závislostní chování, kriminalita, sebevražednost, prostituce aj., je celosvětová. Netýká se pouze České republiky.

2.1 Vymezení základních pojmů a vztahů

V této kapitole jsou vymezeny základní pojmy a definice související se sociálně patologickými jevy. V současné době existuje v odborné literatuře mnoho různých definic. Z tohoto důvodu autorka práce vymezuje níže uvedené patologické pojmy a definice.

Sociální patologie

Člověk je v každodenním životě svědkem porušování různých norem. Někdy je dokonce porušujeme i my sami. Jedná se o nezdravé, abnormální a obecně nežádoucí patologické jevy, na jejichž studiu se podílí celá řada vědních disciplín, zejména sociologie, psychologie, medicína, speciální pedagogika a další (Fischer, Škoda, 2014).

Fischer a Škoda (2014) uvádějí, že pojem sociální patologie může mít v literatuře označení sociální deviace nebo také sociální dezorganizace. Tyto pojmy jsou však rozdílné. Sociálně patologické jevy jsou pro samotného jedince či společnost negativní, což nemusí platit v případě deviantních jevů.

Sociální deviace

Sociální deviací rozumíme odchýlení od normální struktury či funkce a můžeme se s ní setkat jak v přírodních, tak ve společenských vědách. Jedná se o kterékoliv překročení pravidel. Toto odchýlení může být negativní, ale i pozitivní. Za negativní sociální deviaci můžeme považovat nezaměstnanost, bezdomovectví, závislost na alkoholu, závislost na komunikačních médiích aj. Naopak za pozitivní sociální deviaci lze považovat přísné dodržování silničních pravidel, některá náboženská hnutí a ochota obětovat se ve prospěch druhých, tedy projevy chování v podobě značného altruismu (Hrčka, 2001).

O teorii zdrojů sociální patologie se zmiňují Fischer a Škoda (s. 31-44) ve své knize Sociální patologie, kde uvádí:

- **Teorie kulturního přenosu:** deviantní chování je naučené a vzniká v interakci s jinými lidmi v různých subkulturách.
- **Teorie strukturálního tlaku:** na vzniklé situace reaguje část populace odlišným chováním.
- **Kontrolní teorie:** za příčinu lze považovat oslabení sociální kontroly.

2.2 Norma, normalita

Jedním z klíčových pojmů, se kterými se pracuje oblasti sociální patologie, jsou termíny norma a normalita. Pro práci s lidmi je důležitou součástí hodnocení jejich projevů, které jsou pozorovatelné. Každý pracovník v sociálních službách si v průběhu své praxe vytvoří svá hodnotící kritéria, která pak používá. Nicméně takovému hodnotícímu se může stát, že si v určité situaci není jist, jak má daného klienta zhodnotit. Tato pochybnost je dle Vágnerové (2008) oprávněná, jelikož je velmi náročné určit to, co lze ještě považovat za normální. *„Hranice normy je pohyblivá, normalita může být posuzována podle mnoha kritérií v závislosti na okolnostech, které toto hodnocení vyžadují.“* (Vágnerová, 2008, s. 21).

Obdobný názor na rozlišení, co je ještě normální a co lze již považovat za odchylku od společenské normy mají autoři Fischer a Škoda (2014, s. 23), uvádí, že: *„Vymezení závisí na teoretickém přístupu, na použitém měřítku. Hranice mezi normální a abnormální variantou kterékoliv společenské normy je pohyblivá. Nemůže být jednoznačně a přesně určena, mění se totiž v čase a dle aktuálního sociálního kontextu.“*

Svoboda (2006) považuje normalitu za duševní zdraví člověka, ideální normu a proces, který směřuje k poznání sama sebe, k pochopení své jedinečnosti a umění se rozhodovat.

Z výše uvedených názorů autorů vyplývá, že vymezení normy je velice obtížné, poněvadž každý z nich je vidí jinak. Přesto jsou ti, kteří pracují s lidmi, nuceni hodnotit jejich chování z hlediska normality, a to za pomoci rozboru chování daných osob.

2.3 Charakteristika jednotlivých sociálně patologických jevů

V této kapitole je věnována pozornost stručné charakteristice jednotlivých sociálně patologických jevů, se kterými se lze setkat v Akademii VS ČR při jednání a chování u nově nastupujících příslušníků ČR. V úvodu je popsáno závislostní chování na psychoaktivních látkách, konkrétně závislost na alkoholu a na drogách a dále jsou popsány nelátkové závislosti, zejména netolismus, o kterém pojednává kapitola č. 3. Nelátkové závislosti již nejsou v dnešní době tabu, ba naopak. Stále častěji se o tomto tématu v souvislosti se závislostmi hovoří.

„Vznik závislosti na návykových látkách ovlivňuje v základě fakt, že jako živé bytosti se a priori s tématem závislost konfrontujeme od prvních chvil života.“ (Kalina, 2008, s. 17).

2.3.1 Závislost na alkoholu

Alkohol je stejně tak jako cigarety volně dostupnou drogou, jež je společností akceptována. Nadměrná konzumace alkoholu má negativní dopad na naše zdraví, i přesto však tradičně nechybí na narozeninových oslavách, slavnostních příležitostech, na různých kulturních akcích apod. Na každém rohu je nám k dispozici reklamní kampaň, kde je alkohol propagován. Málokterý oslavenec by si dokázal představit oslavu bez slavnostního přípitku. Stejně tak jsme vystaveni tlaku ke konzumaci alkoholu na různých zábavách, svatbách a jiných společenských událostech. Dokonce i před zahájením filmového představení máme v místním obchůdku možnost posilnit se alkoholem. To samé před zahájením letu. Zkrátka alkohol je k dostání všude.

Většina lidí konzumuje alkohol převážně z toho důvodu, že se cítí osaměle, zlepši mu to náladu a cítí se celkově sebejistě. O této souvislosti se zmiňuje Fischer a Škoda (s. 92) ve své knize Sociální patologie. Uvádí: „*Alkohol má pro většinu jedinců anxiolytický účinek, uvolňuje psychické napětí, zlepšuje náladu, zvyšuje pocit sebejistoty.*“ Někdy může požití alkoholu sloužit jako záchrana před nějakou stresovou situací, kdy dopředu víme, že se budeme cítit nervózně (např. první rande). Odstraňuje zábrany a snižuje napětí. Lidé, kteří se chtějí přizpůsobit kolektivu, jej konzumují z nutnosti, aby nebyli z kolektivu vytlačeni. V některých případech se také může jednat o genetickou dispozici.

Vliv alkoholu na lidský organismus je u každé osoby jiný. Záleží na mnoho faktorech, např. kolik alkoholu vypijeme, na celkovém zdravotním a psychickém stavu, tělesné váze aj. Při nízkých dávkách můžeme pocíťovat zvýšenou aktivitu, ve vyšších dávkách již přichází problém s poznáním sebe sama i ostatních, hůř se soustředíme, setkáváme se se zhoršenou percepcí i zhoršenou koordinací fyzického pohybu.

Problém nastává tehdy, když přesáhneme určitou hranici alkoholu, stáváme se tak pro okolí agresivními a svým chováním i nebezpečnými. Nadměrné užívání této látky může mít také negativní dopad na pracovní oblast, kde nejsme již tak výkonní, pocíťujeme častou větší chybovost a horší koncentraci. To může vést až ke ztrátě zaměstnání, kdy

přijdeme o zdroj příjmů v důsledku nekontrolovatelné konzumace alkoholu. Závislost na alkoholu způsobuje rodinné problémy, jelikož přináší řadu materiálních, sociálních i psychických starostí. Častá konzumace alkoholu je v rodinném rozpočtu značnou ztrátou finančních zdrojů, které třeba ani alkoholik nepřináší. Postupně dochází v celé rodině k narušení rodinných vazeb a vztahů, k nedůvěře, obavám o budoucnost a k pocitu nejistoty. Narušena je také intimní oblast partnerského soužití, jelikož alkohol má vliv na poruchy potence a sexuální apetence u alkoholiků (Vágnerová, 2014). Všechny tyto problémy mohou vyústit nejen ve ztrátu zaměstnání, ale i ztrátu všech vztahů, dokonce až bezdomovectví.

Vágnerová (2003) popisuje čtyři vývojové fáze závislosti na alkoholu, které původně charakterizoval E. M. Jellinek:

- 1. Fáze občasné konzumace** – v této fázi je alkohol konzumován převážně ve společnosti. Přináší úlevu od nepříjemných pocitů, uvolněnost a pocit dobré nálady. Pokud problémy narůstají, dávky alkoholu se začínou navyšovat a člověk náchylný ke sklonu k alkoholismu se je nesnaží řešit jiným způsobem.
- 2. Fáze varovná (prodromální)** – v této fázi je alkohol velkým pomocníkem při odbourávání stresových situací, člověk se cítí efektivně a sebejistě. K tomu, aby byl schopen v tomto nastavení fungovat, potřebuje pít stále více. Jedinec alkohol popíjí sám, popřípadě tajně. Postupně tak ztrácí kontrolu nad svým pitím a dochází i k tomu, že se opije. Začínají se u něj projevovat výpadky paměti, kdy člověk nemá přehled o tom, co se dělo během intoxikace alkoholem.
- 3. Fáze kritická** – člověk není schopen regulovat pití alkoholu, jeho dávky se stále navyšují a dochází k alkoholické amnézii, kdy si není vědom toho, co v opilosti dělal. Po vystřízlivění, tedy snížení hladiny alkoholu v těle, má snahu mít kontrolu nad svým pitím, má výčitky ze svého chování, ale ani příště není schopen mít situaci pod kontrolou. Začínají se objevovat problémy v práci, v rodině a nejlépe se cítí mezi lidmi stejného ražení. Dochází k citovému otupění, ke ztrátě zájmu o své koníčky i budování vztahů k ostatním lidem.

- 4. Fáze terminální (období úpadku)** – je typická neustálou konzumací alkoholu. Alkoholik v této fázi začíná s pitím již od ranních hodin a pije nepřetržitě po celý den. Konzumuje jej po menších dávkách, ale život bez alkoholu si již neumí představit. Játra, jakožto hlavní detoxikační orgán v těle, již nejsou schopna detoxikovat tělo a zpracovávat tak všechny toxiny. Začíná se objevovat cirhóza jater, která je nejčastěji spojována s nadměrným užíváním alkoholu. V případě poklesu hladiny alkoholu v krvi se dostaví abstinenční příznaky v podobě malátnosti, nevolnosti, třesu nebo také bolesti hlavy.

Kučerová (s. 133) ve své knize Psychiatrické minimum uvádí o léčbě závislosti na alkoholu, že: *„Při léčení závislosti na alkoholu se někdy používá lék disulfiram (obchodní název Antabus), od kterého si někteří pacienti slibují významnou pomoc.“* Tento lék neléčí samotnou závislost na alkoholu, ale slouží jako pomocná berlička, která má pacienta od pití alkoholu odradit. Vzájemné užití alkoholu a léku Antabus může mít fatální následky, člověk může až zemřít. Tento lék nemohou užívat všichni pacienti, kteří prochází ústavní protialkoholní léčbou. Převážně se jedná o pacienty, kteří mají poškozená játra, což je u alkoholiků časté onemocnění.

„Daleko důležitější než disulfiram, který se stejně jednoho dne vysadit musí, je práce na vlastní osobnosti.“ (Kučerová, 2013, s. 134).

Jde o to, aby se jedinec naučil žít svůj život bez alkoholu a jiných drog. První krok musí udělat on sám. On sám musí vstoupit na novou cestu, která ho provede změnou. Pomoci může psychoterapie, rehabilitační cvičení, převážně skupinové techniky. Jedná se o dlouhodobý a náročný proces, který vyžaduje úsilí od lékařů, terapeutů, ale i od samotného pacienta a jeho rodiny. Práce na sobě stojí hodně času a úsilí a právě v tento moment má mnoho lidí chuť to vzdát, jelikož dopředu tuší, že ta cesta ke změně bude vysilující a bolestivá. Docházet pravidelně na terapie může pro někoho znamenat osobní selhání, natož do toho ještě zapojit rodinné příslušníky. Mnozí z nich mají přání jako u jiného lékaře. Pokud je něco bolí, dostanou léky a tím celá léčba končí, jenže u závislosti to není možné.

Kučerová (2013, s. 133) uvádí názorný příklad v souvislosti s léčením závislosti: *„Lidé neradi chodí k zubaři, ale jsou ochotni pasivně protrpět určitý čas na křesle*

s otevřenými ústy, když jim lékař spravuje chrup. Ale nejsou příliš ochotni pravidelně docházet na psychiatrii za účelem práce na sobě samém.“

Názorný příklad řešení přítomnosti alkoholu u studentů v Akademii VS ČR

Vedoucí pedagogického oddělení má za povinnost provádět u studentů Akademie VS ČR namátkovou dechovou zkoušku na alkohol. Před ostrými školními střelbami je dechová zkouška prováděna vždy. Pokud je zkouška pozitivní, je nutné test po 10 minutách znovu opakovat. Na základě množství alkoholu v dechu je sepsán úřední záznam a vyjádření studenta k události. Návrh na uložení kázeňského trestu, včetně vyjádření nadřízených, předá vedoucí pedagogického oddělení řediteli Akademie, který tento návrh potvrdí nebo upraví. Následně je stanovena výše trestu (většinou se jedná o peněžitý trest). Pokud by se tato situace u zaměstnance vyskytovala opakovaně, může dojít až k propuštění ze služebního poměru. V případě, že by se zaměstnanec odmítl dechové zkoušce podrobit, musí podstoupit krevní zkoušku ve zdravotnickém zařízení věznice.

2.3.2 Závislost na drogách

Droga je psychotropní látka, která svým účinkem ovlivňuje lidské chování a prožívání, a zejména způsobuje závislost.

Závislost se může projevit jak fyzicky, tak psychicky. Po fyzické stránce se objevují abstinenci příznaky, když tělo nedostane to, na co je zvyklé. Postižený má neustálou potřebu zvyšovat dávky, aby bylo dosaženo uspokojivého účinku. Psychické stavy jsou ty, jež ovlivňují jeho chování, které je zaměřené výhradně na přísun dostatečného množství drog, nutkavé myšlenky na drogy a ztráta zájmu o vše, co s drogami nesouvisí.

Podle Mahdalíčkové (2014) je Česká republika tranzitní zemí pro dovoz drog, převážně heroinu, kokainu a kanabinoidů. Působíme jako cílová země pro omamné a psychotropní látky. Zapojujeme se do výroby a přepravy nelegálních drog (především pervitin a marihuana). V poslední době stoupá počet českých občanů, kteří se podílejí na výrobě a distribuci drog. Stali jsme se vývozcí drog do okolních zemí, a to převážně na Slovensko a do Bavorska a Saska.

Jak dále Mahdalíčková (2014) uvádí, je stále více patrné, že drogy užívají mladí lidé, zpravidla studenti středních škol, kteří nemají potíže ve škole ani doma. Stejně tak jsou na tom děti, které jsou nadprůměrně inteligentní a schopné, protože i ty mají touhu poznávat něco nového a nepoznaného. Mimo toto hledají také únik od běžného života a každodenních povinností. Mají tak potřebu dosáhnout co nejrychlejšího uspokojení svých potřeb. Čím nižší je věk uživatelů drog, tím vyšší je riziko vzniku závislosti. Celkově je narušen vývoj jedince, čímž se zhoršují jeho životní perspektivy, neboť důsledkem užívání drog v mladistvém věku bývá velmi často záškoláctví. Důsledkem užívání drog v mladistvém věku může být záškoláctví, je celkově narušen vývoj jedince, čímž se také zhoršují jeho životní perspektivy.

Vágnerová (2014, s. 519) uvádí, že: *„Drogově závislí bývají mladí lidé, kteří nestačili získat žádnou profesní kvalifikaci a jejichž zázemí tvoří původní rodina. Svým jednáním devastují především rodiče a sourozence.“* Většina jedinců končí v léčebnách pro drogově závislé nebo také na ulici. Drogy jim vezmou vše, co měli (rodinu, přátele).

Vágnerová (510-511) uvádí čtyři vývojové fáze vzniku drogové závislosti:

- 1. Fáze občasného užívání** – drogy jsou v této fázi užívány v minimálním množství, spíše ze zvědavosti a k zahánění nudy. Impulsem je únik od reality, ovšem jedinec si neuvědomuje, že tím nic nevyřeší, jen si tím způsobí další problémy. Droga v této fázi splňuje to, co se od ní očekává (pocit štěstí, uvolnění, zbavení strachu a úzkosti).
- 2. Fáze pravidelného užívání** – v této fázi se zvyšuje množství užívaných drog. Jedinec si však nechce připustit možnou závislost a změny v chování, které jsou způsobené zvýšenou dávkou užívaných drog. Právě změny v chování jsou varovnými signály pro začínající závislost. Jak rychle dojde ke vzniku závislosti, závisí na typu, frekvenci a velikosti dávek.
- 3. Fáze návykového užívání** – zde již jedinec neskrývá užívání drog. Ztrácí rodinné zázemí, svou profesi, rozpadají se vztahy s přáteli, a přesto, že mu tato situace není příjemná, není schopen si s ní sám poradit.
- 4. Fáze terminální** – jedná se o nejnebezpečnější fázi. Drogově závislého zajímají pouze lidé se stejnými zájmy, zajímá se pouze o to, aby měl k dispozici drogy, bez ohledu na to, jakým způsobem se k nim dostane. Často u těchto lidí dochází ke krádežím, loupežím a prostitucím za účelem získání drog.

Léčba závislosti na drogách je běh na dlouhou trať. Ne každý touto cestou projde snadno. Důležité je chtít a mít motivaci se závislostí nadobro skončit.

Podle Vágnerové (2014) je důležitá prevence, jejímž cílem je omezit užívání psychoaktivních látek nebo alespoň minimalizovat jejich negativní dopad na lidské zdraví. Vágnerová ve své knize Současná psychopatologie pro pomáhající profese uvádí tři druhy prevence:

- **Primární prevence:** má za cíl šířit informace o tom, jak drogy působí nepříznivě na člověka. Nejlepší by bylo, kdyby s nimi lidé vůbec nezačínali.
- **Sekundární prevence:** lidé závislí na drogách mají možnost vyhledat a navštívit kontaktní centra.

- **Terciární prevence:** zde jsou mezi drogově závislími zapojeni terénní pracovníci, kteří se starají o snižování důsledku užívání drog (např. výměna jehel).

2.3.3 Nelátkové závislosti

„Nelátkové závislosti jsou také nazývány jako závislosti behaviorální nebo závislosti na procesech. Jde o takovou podobu návykové nemoci, kdy se závislost nevytvořila na konkrétní látce či třídě látek, ale na určité činnosti a dalších faktorech, které jsou s touto činností spojeny.“ (Křížová, 2021, s. 37).

Takové chování přináší člověku okamžité uspokojení svých potřeb, stává se návykovým a v určité míře i kompulzivním. Oproti látkovým závislostem se liší v tom, že nepoškozuje fyzické zdraví člověka, ale má velký dopad na psychiku. Psychická závislost na látkových i nelátkových drogách je téměř stejná, proto se v léčbě přistupuje k oběma typům podobným způsobem.

Röhr Heinz uvádí příklady nelátkových závislostí. *„Mluví se např. o workoholismu (závislosti na práci), závislosti na jídle, mentální anorexii, chorobném nakupování, závislosti na sexualitě, gamblerství, závislosti na vztazích“ (Röhr Heinz, 2015, s. 118).* Při závislosti na nelátkových drogách se v těle aktivují hormony, jako je adrenalin a endorfin. Není tedy divu, že po odejmutí nějaké z výše uvedených nelátkových drog trpí jedinec stejnými abstinenčními příznaky, jako je tomu u drog látkových. Trpí úzkostmi, nespavostí, nervozitou a vnitřním třesem.

Gamblerství

Je patologická závislost, která se nejčastěji objevuje v souvislosti s hraním hazardních her, jako jsou například kasina, rulety, výherní automaty a jiné.

„Patologické hráčství – gambling je charakteristické přítomností opakovaných hráčských epizod, které více a více zasahují do života dotyčného, jeho rodiny, blízkých, zaměstnání atd.“ (Orel, 2012, s. 164).

„Hra svou povahou probouzí své nevědomé části naší psychiky, které nám umožňují být kreativními a kde doufáme ve vyplnění našich snů, v kouzla.“ (Kalina, 2008, s. 237).

Abychom mohli říct, že se jedná o diagnózu patologické hráčství, musí jedinec vykazovat níže uvedené příznaky:

- v rámci jednoho roku dochází ke dvěma i více hráčským epizodám,
- i když tyto epizody nepřináší hráči žádný zisk, přesto u této aktivity zůstává, i na úkor toho, že je v osobní nepohodě, která ovlivňuje jeho fungování v běžném životě,
- jedinec má často nutkavé myšlenky k hraní a není schopen se této činnosti zbavit vlastní vůlí,
- jedince neustále svádí myšlenky nebo představy na hru (Fischer, Škoda 2014).

Stalking

Je určitý způsob chování, při kterém se pronásledovatel upne na nějakého člověka, kterého pronásleduje, posílá mu nevyžádané zprávy a obtěžuje ho svým neustálým telefonováním. Stalking je poměrně moderní jev, o kterém se hovoří především v oblasti kriminologie, kriminální psychologie a také v trestním právu (Čírtková, 2008).

Čírtková (2008, s. 53) dále uvádí, že: „*Přímým následkem stalkingu je závažné narušování soukromí, osobní svobody a lidské důstojnosti oběti.*“

Může se jednat o pronásledování na pracovišti (nadřízený - podřízený), mezi bývalými partnery, v rámci profesionálního kontaktu (lékař – pacient) anebo mezi sousedy. Oběti tohoto jevu se mohou stát také studenti, vojáci, policisté či soudci. Podnět k tomuto nevyžádanému kontaktu může vznikat na základě předchozí interakce mezi pronásledovatelem a obětí, nebo z důvodu pocíťovaného nepřátelství, zloby či pomsty (Čírtková, 2008).

Abychom podpořili ukončení stalkingu, lze zvolit níže uvedené strategie:

- **Důsledně ignorovat pokusy o kontakt:** oběť musí dát stalkerovi jasně najevo, že již nejeví zájem o kontakt s ním, nepřeje si další pokusy o navazování kontaktu, k čemuž dojde tím, že například upozorní na to, že má přítele / přítelkyni. Je důležité po tomto sdělení neobnovovat kontakt, nezvedat telefony a neodpovídat na zprávy, neboť by to pro pronásledovatele bylo jakýmsi povzbuzením a v momentě by zapomněl na dříve pobouřená slova.

- **Vyhnout se setkání, jít stalkerovi z cesty:** oběť pronásledování by měla přestat navštěvovat místa, kde by byla stalkerovi na očích, např. přestat navštěvovat oblíbené náměstí a sportovní střediska.
- **Stalking dokumentovat:** ačkoliv má člověk nutkání zbavit se nepříjemných zpráv, které obtěžují jeho život, jedná se o chybný postup. Jedinec by si měl ve své dokumentaci nechat uložené veškeré pokusy o doručení zpráv a další jiné související aktivity. Tyto informace mohou posloužit jako důkaz při právní pomoci i posouzení případné eskalující situace.
- **Stalking zveřejnit, informovat o něm okolí:** oběť pronásledování by se neměla stydět za to, co se jí děje a měla by o tom informovat své okolí, rodinu i spolupracovníky, čímž tak může docílit své ochrany před stalkerem.
- **Hledat pomoc a podporu:** hledání pomoci je rovněž důležité. Oběť může například využít nabídky důvěryhodné osoby, aby spolu s ní přečetla dopis, který jí byl ze strany pronásledovatele doručen. Sama pronásledovaná osoba toho není pod vlivem velkého strachu a obav schopna. S pomocí blízkého člověka, který jí v této situaci pomůže, se může utvrdit v záměru vyhledat odbornou a profesionální pomoc (Čírtková, 2008).

3 Netolismus

Tato kapitola se zabývá problematikou závislostního chování v oblasti netolismu. V úvodu je definován pojem netolismus a dále je pozornost věnována jeho projevům a dopadům netolismu na psychické zdraví člověka. V další kapitole autorka práce zaměřuje pozornost na netolismus a jeho dopady ve vězeňském prostředí. Poslední část kapitoly řeší prevenci netolismu a její eliminaci.

„Nová média, zejména internet, nabízejí určitým osobám silné podněty. Útěk před šedým, bezútěšným světem, útěk od konfliktů, urážek a pocitů méněcennosti do pestrého světa zdání může nabýt povahy chorobné závislosti.“ (Röhr Heinz, 2015, s. 131).

3.1 Projevy netolismu a jeho vliv na psychické zdraví člověka

V současnosti se setkáváme především se závislostmi na internetu, sociálních sítích a mobilních telefonech. Mezi další nelátkové závislosti patří netolismus, při kterém se jedinec stává závislý na tzv. virtuálních drogách. Mezi ně řadíme zejména: sociální sítě, mobilní telefony, televize, tablety, internet, různé formy chatování, navštěvování online seznamek aj.

Používání internetu může mít různé následky. Uvažovat lze například právě o závislosti. O té hovoříme tehdy, kdy jedinec není opakovaně schopen kontrolovat své jednání, které se projevují velkou mírou kompulzivity a jedinec v něm nadále pokračuje i přesto, že si tím prokazatelně škodí. Mezi nejčastější behaviorální závislosti řadíme například kompulzivní nakupování, nadměrné opalování, ale také právě závislost na internetu a sociálních sítích.

Na internetu strávíme poměrně značnou část času. Sledujeme filmy, hrajeme hry, komunikujeme s přáteli nebo rodinou. Internet můžeme používat jako pracovní nástroj, ale také jako nástroj pro vyhledávání informací. Jedná se o určitý druh komunikace, díky které tráví milióny lidí svůj čas ve dne v noci online. Existuje celá řada komunikačních aplikací, mezi něž řadíme například chatování, blogování, diskuze, seznamky a podobně. V dnešní době komunikujeme převážně přes sociální sítě. Existuje celá řada důvodů, proč sociální sítě používáme – od udržování styků s lidmi,

kteřé již známe (např. s přáteli, spolužáky, kolegy, rodinou), po seznamování s novými lidmi, sebezprezentování, až po vyhledávání potřebných informací.

Sociální síť může být jednoduchým nástrojem k seznamování či navazování nových kontaktů pro úzkostné či osamělé lidi. I v populárním podání je závislost na internetu často chápána jako tendence vyhýbat se skutečným vztahům, tendence dávat přednost internetu před skutečnými kamarády, např. handicapovaní tak překonají snadněji zahájení i ukončení komunikace. Lidé se čím dál tím více seznamují online. Výhodu můžeme zaznamenat v jejich snadném navazování. Nicméně nevýhodou je, že člověka nevidíme „face to face“. Uveřejněné fotografie často neodpovídají realitě. Nevíme tedy, kdo se skutečně za obrazovkou skrývá. Jedinec si tak postupně vytvoří návyk na prostředí, kde jsou jeho potřeby naplňovány.

Fischer, Škoda (2014, s. 126) uvádí, že: „*Na rozdíl od závislosti na psychoaktivních látkách však neexistují u novodobých nelátkových závislostí zatím jednotná diagnostická kritéria. O diagnostickém zařazení a diagnostické klasifikaci se stále vedou odborné diskuse.*“

Charakteristické znaky závislosti na internetu definované podle Youngové:

- jedinec jeví při práci na počítači známky nesoustředěnosti, je zasněný,
- aby se cítil člověk uspokojený, zvyšuje množství času stráveného na internetu,
- v případě, že chce jedinec omezit užívání internetu, cítí se nesoustředěný, vznětlivý a frustrovaný,
- jedinec není schopen používání internetu včas zastavit, je připojený déle, než plánoval,
- vyskytují se problémy v zaměstnání, ve vztazích i ve škole,
- jedinec klame své okolí, ale i případného terapeuta v rozsahu hodin strávených na internetu,
- jedinec utíká do virtuálního světa od problémů, úzkostí či depresí (Fischer, Škoda, 2014).

Problematikou diagnostiky závislosti na internetu se zabývají i další autoři. Nykodým, Ariss a Kurtz uvádějí následující kritéria pro diagnostiku závislostního chování na internetu:

- následkem času stráveného u počítače a na internetu přichází problémy v zaměstnání a ve škole,
- čas strávený na internetu mění denní režim člověka, což může narušit i spánek, ztrátu zájmu o své koníčky a mezilidské vztahy,
- jedinec vyhledává spíše virtuální vztahy a virtuální sexuální aktivity,
- značný výskyt zdravotních potíží (bolest očí, přibývání na váze, bolesti zad, problémy se spánkem),
- omezený kontakt s rodinou, s přáteli a se známými (Fischer, Škoda, 2014).

Z výše uvedených definic vyplývá, že nadměrné využívání informačních a komunikačních technologií má negativní vliv na psychické zdraví člověka.

Důsledky netolismu mohou být v jednotlivých případech devastující, neboť člověk ztrácí kontakt s realitou a naprosto se izoluje od okolí. Ztráta kontaktu s realitou v konečném důsledku znamená ztrátu zaměstnání a schopnost zabezpečit sebe i rodinu. V jednotlivých případech se může jednat o stejně závažnou závislost jako každou jinou.

K zamyšlení je také otázka, jaký vliv mají na člověka informační a komunikační technologie během pandemie COVID-19?

Celosvětová pandemie vedla v mnoha případech k restriktivním opatřením, jež zahrnovala zejména izolaci, tedy zábrany v komunikaci mezi rizikovými skupinami a okolím a také uvnitř rodin. Nařízen byl lockdown, kdy platil zákaz pobývání venku a cestování mezi okresy. Lidé směli vycestovat pouze za zaměstnáním, do obchodu a k lékaři.

Autorka se domnívá, že během trvání pandemie jsou lidé nuceni trávit více času používáním technických zařízení a internetu. V izolaci se ocitli jednotlivci, ale i malé skupiny. Téměř většina zařízení pro seniory má úplný zákaz návštěv. Senioři jsou tak izolováni od svých rodin a kontakt s nejbližšími jim chybí. Většina seniorů vlastní v dnešní době mobilní telefon. Jsou však tací, kteří jej k dispozici nemají. Právě komunikace přes mobilní telefon je jediná forma, díky které se senioři nyní spojí se svou rodinou.

Izolováni nejsou nejen senioři ve zdravotnických zařízeních, ale také někteří zaměstnanci, kteří musí vykonávat svou činnost z domova a pracují prostřednictvím home office. Ne však každému tento způsob vykonávání práce vyhovuje. Pokud pracuje

člověk z domova, je potřeba, aby měl dostatek disciplíny. Pokud ji však nemá, může se dostat do problému. V tomto období se nesetkáváme s kolegy, netrávíme společné chvíle na obědě, při kávě. Jsou však tací, kterým to vyhovuje. Svůj čas si rozvrhnou na pracovní a nepracovní čas a dokážou se v tomto módu orientovat.

Většina rodičů zaznamenala v souvislosti s rozhodnutím vlády o uzavření základních, středních a vysokých škol paniku ohledně domácího vzdělávání. Domácí výuka není pouze výzvou pro školy, učitele a děti, ale také pro rodiče. Z domácností se stalo místo, kde rodiče pracují a děti studují. Vše, co doposud probíhalo prezenční formou, se nyní přesunulo do digitální podoby, což však může přinášet řadu problému pro rodiny, které nevládnou PC ani přístup k internetu. Děti nejsou v domácím prostředí schopné udržet pozornost, nekoncentrují se na povinnosti, zkrátka rodiče nemají při vzdělávání svých potomků takový profesionální přístup jako vystudovaní pedagogové.

3.2 Netolismus a jeho dopady ve vězeňském prostředí

Práce ve vězeňství je specifická a patří k nejnáročnějším formám služby veřejnosti. Zaměstnanci Vězeňské služby ČR pracují v přímém kontaktu s vězněnými osobami, které mají za sebou nejenom střet se zákonem, ale i hluboké lidské selhání. Jedná se o práci se zvýšenou fyzickou i psychickou náročností s možnými negativními dopady na lidské zdraví.

Stres se objevuje ve všech oblastech pracovního života, setkáme se s ním v každé profesi. Při výkonu služby nebo práce ve věznicích se setkáváme spíše s negativními účinky stresu, a to z mnoha důvodů. Práce probíhá v uzavřených prostorách, kde se musí dodržovat bezpečnostní opatření, která omezují zaměstnance se svobodně pohybovat, člověk je izolován od vnějšího prostředí, jsou na něj kladeny vysoké nároky na kázeň a sebeovládání. Mezi další stresory řadíme práci ve směnném provozu, přesčas a poplchy.

„Práce na směny, zvláště pokud se jedná o noční, je velmi náročná a vždycky určitým způsobem nabourává běžný spánkový režim člověka.“ (Kirschmanová, 2015, s. 25).

Příslušníci, kteří mají směnný provoz a pracují tak během půlnoci až do ranních hodin, mají sklony k časté konzumaci alkoholu nebo k užívání sedativ, protože mají problém

s večerním spánkem. Naopak, aby měli více energie přes den a vydrželi být co nejdéle vzhůru, tak zvyšují dávky kofeinu (Kirschamová, 2015).

Každého z příslušníků se velitel na začátku směny dotazuje, zda je odpočatý a připravený do služby, a to z toho důvodu, že zaměstnanec musí být po celou dobu směny ve střehu a plnit povinnosti příslušníka vyplývající ze služebního zákona. V případě, že příslušník není dostatečně odpočatý, může to zásadně ovlivnit výkon služby. Přichází stavy únavy, špatná koncentrace, nesoustředěnost. Důsledkem toho může dojít ke vzniku mimořádné události, která by za normálních okolností nemusela nastat.

Zaměstnanci Vězeňské služby ČR mají povinnost při vstupu do věznice odložit svá mobilní zařízení do příslušných schránek, neboť v rámci výkonu služby/práce nemohou tato zařízení využívat. Výjimku tvoří pouze vedoucí zaměstnanci, kteří jsou oprávněni tato technická zařízení v rámci výkonu funkce používat. Jedinec je tedy po celou dobu své pracovní doby (služby) omezen v kontaktu s okolním světem. Nemá možnost sledovat, co se „venku“ děje, nemá možnost komunikovat s přáteli, s rodinou. Množství času, které stráví v práci bez technického zařízení, si často kompenzuje po pracovní době, kdy může dojít do fáze, kdy nebude mít kontrolu nad svým časem a snadno tak u něj může propuknout závislost.

3.3 Prevence netolismu

Prevence netolismu by měla být nastavena tak, aby jedinec uměl využít smysluplně a efektivně svůj čas a neměl dostatek volného času na to, aby jej strávil jen s mobilem, tabletem či podobným technickým zařízením v ruce. Jedinec by měl mít dostatečné povědomí o zdravém životním stylu, dostatek možností sportovního vyžití a relaxace formou pohybových aktivit. Na webových stránkách Vězeňské služby ČR je k dispozici velké množství informací týkajících se preventivních programů pro zaměstnance.

Některé věznice i vazební věznice organizují odborné přednášky pro žáky základních a studenty středních škol. Zaměřeny jsou zejména na oblast prevence kriminality, drogové prevence a zneužívání sociálních sítí.

Způsobů, jak lze předcházet netolismu, je mnoho. Jedním z nich je sport a sportovní aktivity na rekreační nebo výkonnostní úrovni. Po jakékoliv fyzické aktivitě se lépe

koncentrujeme, podporujeme kvalitu kognitivních schopností a lépe zvládáme stresové situace.

Hansen (2021, s. 119) uvádí, že: *„V době, kdy je spousta lidí pod tlakem, jsou nesoustředění a obří digitální vlna jim přerůstá přes hlavu, je fyzická aktivita chytrý protilek. Možná ten nejlepší ze všech. Ti, co podobné stresové situace nezvládají, užívají antidepresiva, která mají za úkol potlačit úzkost a depresi. V některých případech jsou lidem předepisovány velmi nerozvázně. Stačila by lepší informovanost o dalších dostupných možnostech, jak se úzkosti a případné deprese zbavit. Pro tyto lidi by mohla být fyzická aktivita hotovou zázračnou kúrou.“*

Vězeňská služba dále poskytuje zaměstnancům možnosti kulturního a sportovního vyžití. Významnou sportovní akcí je například Běh se žlutou stužkou, Yellow Ribbon Run, která se v České republice realizuje již od roku 2016. Akce se účastní současní i bývalí odsouzení, příslušníci i občanští zaměstnanci Vězeňské služby ČR, členové Probační a mediační služby a další lidé, kteří chtějí tento projekt podpořit. Smyslem této akce je postpenitenciární péče, jež nabízí péči propuštěným vězňům. (České vězeňství, 1/2018).

Praktická část

Tématem bakalářské práce je netolismus u studentů Akademie VS ČR. Praktickou část bakalářské práce tvoří výzkumné šetření, které bylo provedeno u příslušníků Akademie Vězeňské služby ČR ve Stráži pod Ralskem. Respondentům byl předložen dotazník vlastní konstrukce na dané téma, jehož výsledky jsou v této části práce uvedeny a analyzovány. Na základě zjištěných informací jsou navržena opatření, která mají minimalizovat vznik závislostního chování na tzv. virtuálních drogách (netolismu) u studentů Akademie Vězeňské služby ČR.

4 Cíl výzkumného šetření

Cílem výzkumného šetření bylo zjistit, v jaké míře se u nově nastupujících příslušníků Vězeňské služby ČR vyskytuje netolismus a jak lze této závislosti předcházet a pomáhat při její eliminaci.

4.1 Stanovení hypotéz

Na základě vymezení cíle byly autorkou stanoveny následující hypotézy:

HA₁: Respondenti, kteří pracují ve VS více než 4 roky, trpí větší závislostí na zařízeních.

H₀₁: Délka v zaměstnání u VS nesouvisí s větší závislostí na zařízeních.

HA₂: Čím více času trávíme na zařízeních, tím více se stáváme závislími a trpíme netolismem.

H₀₂: Čas trávený na zařízení, nemá vliv na projevy netolismu.

HA₃: Muži tráví více času na zařízeních.

H₀₃: Pohlaví nemá vliv na času tráveném na zařízeních.

4.2 Použité metody

Autorka práce využila k výzkumnému šetření kvantitativní přístup, jež pracuje především s čísly a kde jsou veličiny měřitelné. Naopak kvalitativní přístup je hlubší a podrobnější. Zjištěné výsledky jsou uvedeny v nečíselné podobě a nelze je generalizovat. Jde o komplexní pohled na řešený problém.

V této bakalářské práci bylo použito šetření pomocí kvantitativního výzkumu. Metod pro získání kvalitních informací v rámci kvantitativního výzkumu je několik. Mezi nejčastěji využívané patří například: metoda dotazování, metoda pozorování, metoda experimentu, metoda abstrakce a další. Pro účely bakalářské práce byla zvolena metoda dotazování formou dotazníkového šetření vlastní konstrukce s uzavřenými a otevřenými otázkami. Před zahájením výzkumného šetření byla předložena žádost řediteli Akademie Vězeňské služby ČR o provedení výzkumného šetření.

4.3 Dotazník

Dotazník je výzkumný nástroj, jehož účelem a cílem je získat velké množství dat od jednotlivých respondentů. „*Jak už název nasvědčuje, slovo dotazník se spojuje s dotazováním, s otázkami. Je to způsob písemného kladení otázek a získávání písemných odpovědí.*“ (Gavora, 2010, s. 121).

Hendl, Remr (2017, s. 82) uvádí, že: „*Dotazníky jsou různého typu. Jde o formulář, který vyplňuje obvykle sám respondent (případně v interakci s tazatelem či programem na internetu). Výzkumníci používají dotazník, aby získali informace o myšlenkách, pocitech, postojích a hodnotách zkoumaných osob.*“

V úvodní části dotazníku jsou respondenti informováni o účelu dotazníku, anonymitě a způsobu vyplnění dotazníku. Na závěr poděkovala autorka práce za čas, ochotu a spolupráci při vyplňování dotazníku. Dotazník obsahuje 16 otázek. Z toho 13 otázek je uzavřených a 3 otázky jsou otevřené. Dotazník byl předložen 115 studentům základní odborné přípravy Akademie Vězeňské služby ČR. Vyplněný dotazník odevzdalo celkem 95 studentů. Návratnost dotazníku je vysoká – 83 %. Autorka se domnívá, že je to ovlivněno aktivitou, kterou studenti do vyplňování dotazníku vložili. Dalším faktorem vysoké návratnosti dotazníku je anonymita a ochota spolupodílet se na problematice netolismu, který se mladé generace týká. Příslušníci jsou s ohledem na plnění služebních povinností zvyklí na rozkazy a pokyny. Z tohoto důvodu přistupovali k zadanému dotazníku velmi zodpovědně a ochotně a včas odpověděli autorce práce na její předložené otázky v dotazníku.

5 Charakteristika zkoumaného vzorku

5.1 Popis respondentů

Kvantitativní výzkum byl proveden u příslušníků Vězeňské služby ČR, kteří jsou v současné době zařazeni do kurzu základní odborné přípravy typu „A“. Tento kurz je určen pro nově nastupující příslušníky VS ČR a je pořádán v Akademii VS ČR ve Stráži pod Ralskem. Kurz je koncipován tak, aby byli tito zaměstnanci řádně proškoleni pro výkon budoucího povolání příslušníka VS ČR.

Příslušníci Vězeňské služby ČR musí mít znalosti z oblasti práva, penitenciariistiky, pedagogiky, psychologie a profesní etiky. Dále musí umět zacházet ze střelnými zbraněmi a donucovacími prostředky, musí dodržovat disciplínu, kterou ozbrojený sbor vyžaduje, proto se v rámci kurzu učí plnit rozkazy a dávat úkoly, které souvisí se služebními zákroky. Mezi další speciální předměty v kurzu základní odborné přípravy příslušníků Vězeňské služby ČR řadíme výcvik sebeobrany a vězeňskou administrativu. V tomto předmětu se příslušníci naučí ovládat informační technologie, se kterými přijdou později do kontaktu při plánování, vyplňování dokumentace a zacházení s vězněnými osobami.

Kurz základní odborné přípravy trvá 15 týdnů a je zakončen závěrečnou zkouškou. V září 2020 byly všechny prezenční kurzy z důvodu pandemické situace Covid-19 zrušeny (F. Vlach, R. Rak, 2021). Studenti opět zahájili prezenční výuku v březnu 2022. Zároveň je příslušník povinen do tří let od přijetí do služebního poměru vykonat služební zkoušku. Po úspěšném vykonání služební zkoušky se mění služební poměr příslušníka z doby určité na dobu neurčitou.

5.2 Harmonogram výzkumu

Kvantitativní výzkum na téma Netolismus u studentů Akademie Vězeňské služby ČR byl realizován, s písemným souhlasem ředitele Akademie Vězeňské služby ČR, v listopadu 2021 (viz Příloha č. 3). Autorka si nejdříve stanovila hypotézy a zvolila vhodnou techniku výzkumného šetření. Následně si autorka práce sestavila dotazník, který byl prostřednictvím třídních učitelů doručen studentům základní odborné přípravy. Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem šest tříd. Všichni respondenti byli před samotným vyplňováním dotazníku seznámeni s účelem tohoto dotazníku a také

byli informováni, že dotazník je anonymní a poslouží pouze k účelům výzkumného šetření. Vyplněné dotazníky byly vráceny zpět autorce, která je následně vyhodnotila. Výsledky jsou uvedeny v tabulkách a grafech.

6 Vyhodnocení dotazníkového šetření

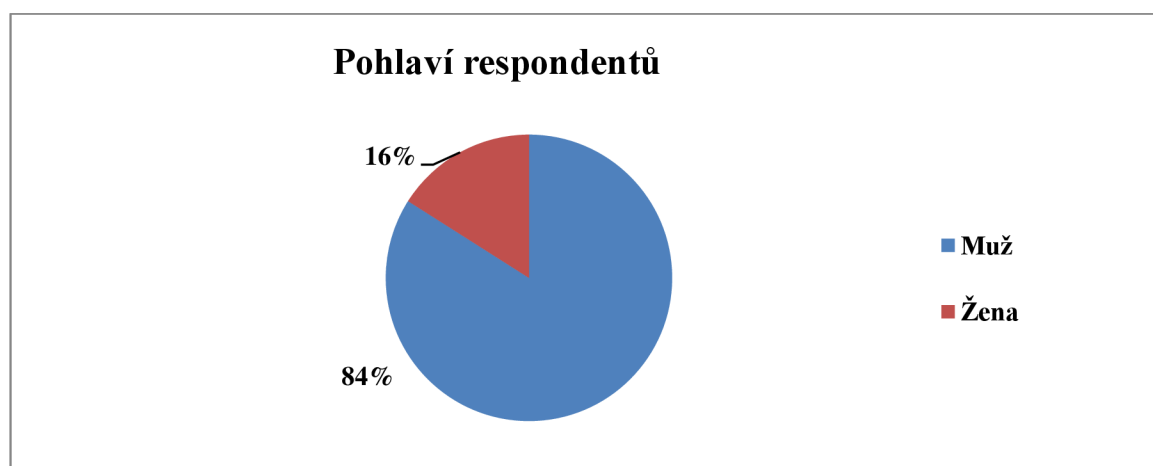
V této kapitole jsou uvedeny výsledky kvantitativního výzkumného šetření, které bylo provedeno u studentů Akademie Vězeňské služby ČR ve Stráži pod Ralskem na téma netolismus. Výzkum byl proveden formou dotazníku vlastní konstrukce s celkovým rozsahem 16 otázek. Výsledky jsou znázorněny v přehledných tabulkách a grafech.

Grafické znázornění dotazníkového šetření

Otázka č. 1. Vaše pohlaví

Tabulka č. 1 – Pohlaví respondentů

Pohlaví	A četnost	R četnost
Muž	80	84 %
žena	15	16 %
Celkem	95	100 %

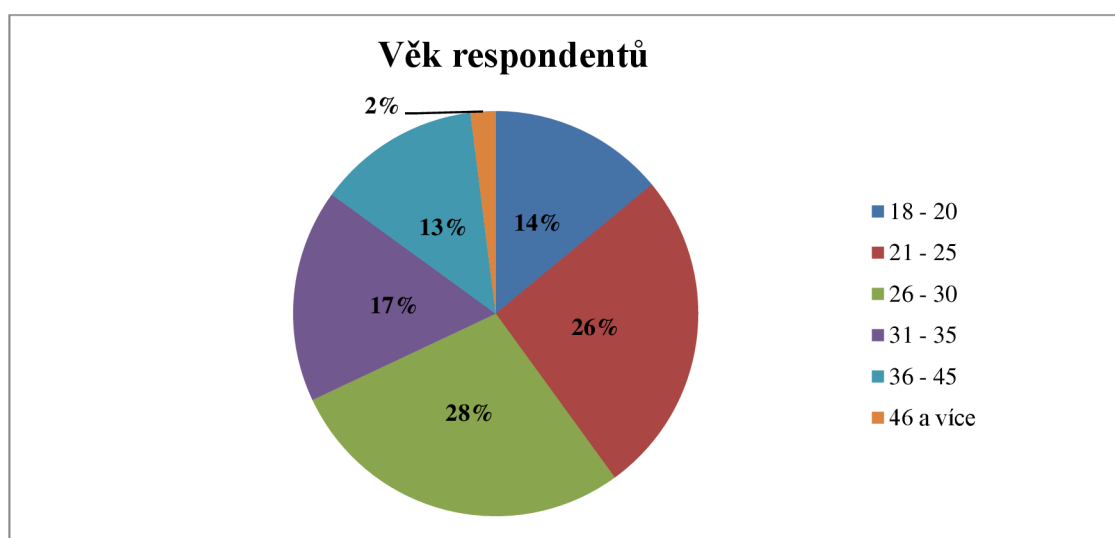
Graf č. 1 – Pohlaví respondentů

Z výše uvedených informací vyplývá, že se dotazníkového šetření zúčastnili většinou muži (celkem 80 mužů – 84 %, zbylých 15 respondentů – 16 %) tvoří ženské pohlaví. Zastoupení žen ve služebním poměru je oproti mužskému pohlaví velmi nízké. Příslušnice jsou zařazeny převážně na pozicích jako strážné vězeňské a justiční strážce a nemohou vykonávat vybrané funkce z důvodu obsazenosti věznic mužskou populací. Celkem 95 % vězněných osob tvoří muži.

Otázka č. 2: Váš věk

Tabulka č. 2 – Věk respondentů

Věk	A četnost	R četnost
a) 18-20	13	14 %
b) 21-25	25	26 %
c) 26-30	27	28 %
d) 31-35	16	17 %
e) 36-45	12	13 %
f) 46 a více	2	2 %
Celkem	95	100 %

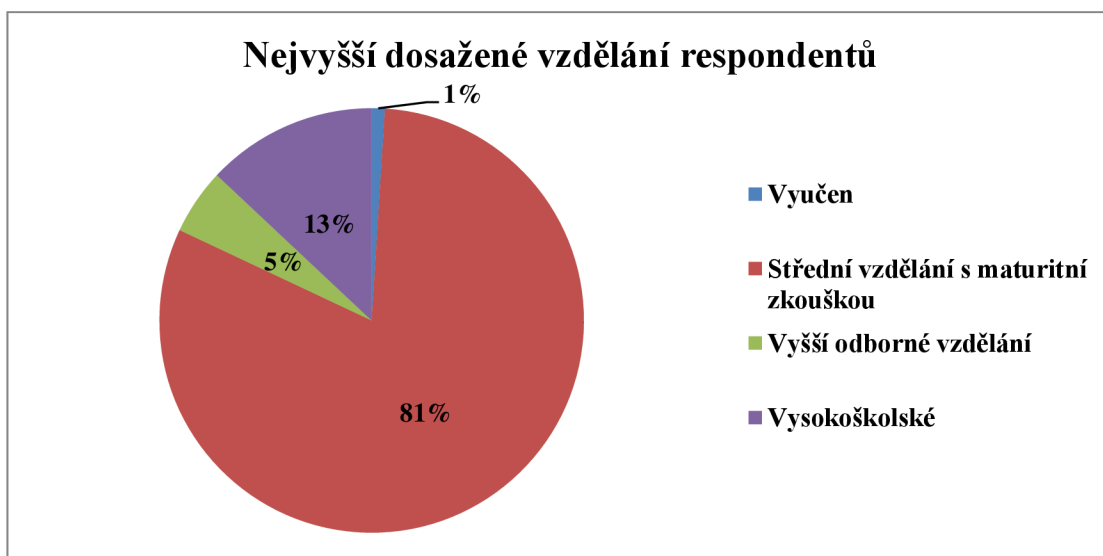
Graf č. 2 – Věk respondentů

Z tabulky č. 2 vyplývá, že nejvíce respondentů tohoto dotazníkového šetření je ve věku mezi 26 až 30 lety. Jedná se o poměrně mladé uchazeče, kteří se rozhodli zahájit svou kariéru u bezpečnostního sboru. Nejenom že získají praxi, ale i řadu výhod, které bezpečnostní sbor nabízí. Zájemci o práci u bezpečnostního sboru musí mít minimální věk 18 let a musí splňovat kvalifikační požadavek maturitního vzdělání. Většina absolventů po střední škole se začíná rozhlížet po pracovních nabídkách, kde práce ve vězeňství není na přední příčce. S tím souvisí i to, že lidé ve věku 45 a výše nemají o tuto práci zájem z důvodu vysoké psychické a fyzické náročnosti.

3. Vaše nejvyšší dosažené vzdělání

Tabulka č. 3 – Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů

Vzdělání	A četnost	R četnost
a) Vyučen	1	1 %
b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou	77	81 %
c) Vyšší odborné vzdělání	5	5 %
d) Vysokoškolské	12	13 %
Celkem	95	100 %

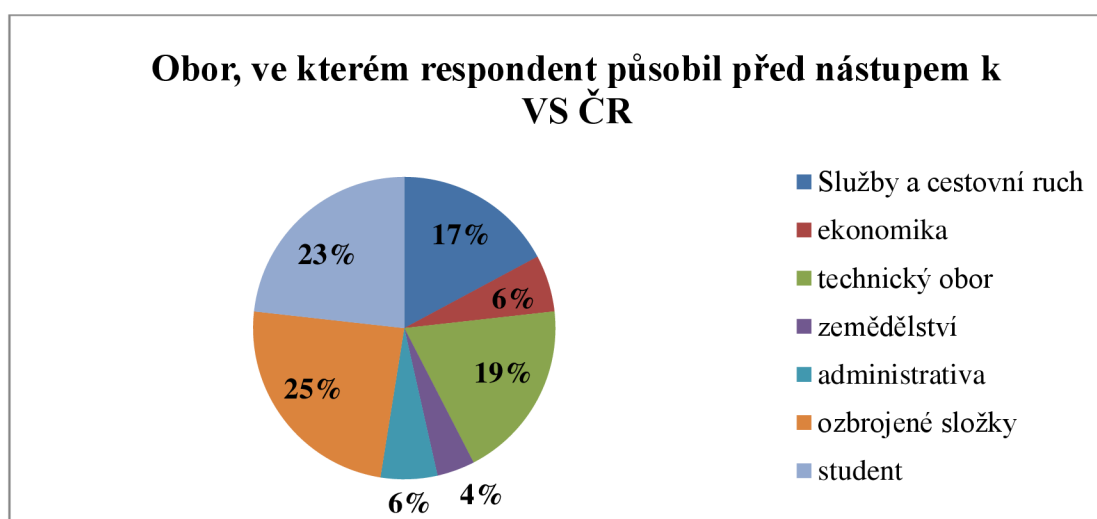
Graf č. 3 – Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů

Z celkového počtu dotazovaných má 77 zaměstnanců střední vzdělání s maturitní zkouškou, které je základním vzdělávacím kritériem příslušníků VS ČR (není-li povolena výjimka). Pouze jeden z dotazovaných je vyučen. Vzhledem k vysoké nezaměstnanosti a personální nouzi příslušníků (nejenom) u Vězeňské služby ČR jsou povoleny výjimky, kdy příslušník má možnost doplnit si požadované vzdělání. Práce ve vězeňství je velmi specifická a vyžaduje odborné zacházení s vězněnými osobami. Z tohoto důvodu by Vězeňská služba ČR uvítala širší zastoupení absolventů vyšších odborných škol a univerzit. Nezájem může být způsoben nižším finančním ohodnocením, než mohou získat v soukromé sféře.

4. Obor, ve kterém jste působil/a před nástupem k VS ČR:

Tabulka č. 4 – Obor, ve kterém respondent působil před nástupem k VS ČR

Obor	A četnost	R četnost
a) služby a cestovní ruch	16	17 %
b) ekonomika	6	6 %
c) technický obor	18	19 %
d) zemědělství	4	4 %
e) administrativa	6	6 %
f) ozbrojené složky	23	24 %
g) student	22	23 %
Celkem	95	100 %

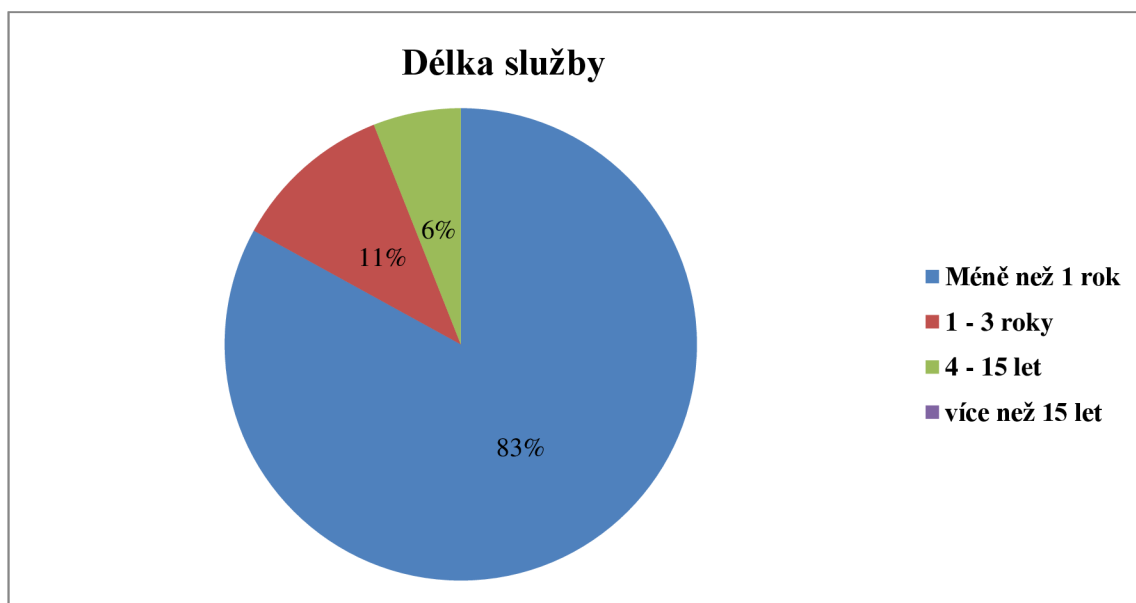
Graf č. 4 – Obor, ve kterém respondent působil před nástupem k VS ČR

Tabulka č. 4 znázorňuje odpovědi dotazovaných respondentů, a to v jakém oboru působili před nástupem k VS ČR. Většina z nich odpověděla, že k Vězeňské službě ČR přestoupila z jiného bezpečnostního sboru. Tato odpověď byla zaznamenána u 23 z 95 dotazovaných respondentů. Další početnou skupinou jsou ti, kteří nemají žádné pracovní zkušenosti a k Vězeňské službě ČR nastoupili po škole. Významný počet tvoří respondenti, kteří dříve pracovali v technickém oboru, ve službách a v cestovním ruchu. Můžeme se pouze domnívat, že tyto zaměstnance přiměla ke změně globální krize COVID-19, kvůli které musela řada lidí změnit svou profesi. V nejisté době lidé sázejí na jisté a stabilní zaměstnání, jež Vězeňská služba ČR nabízí.

5. Pokud jste v předchozí otázce zvolili bod f, uveďte délku služby:

Tabulka č. 5 – Délka služby

Délka služby	A četnost	R četnost
a) Méně než 1 rok	79	83 %
b) 1-3 roky	10	11 %
c) 4-15 let	6	6 %
d) Více než 15 let	0	0 %
Celkem	95	100 %

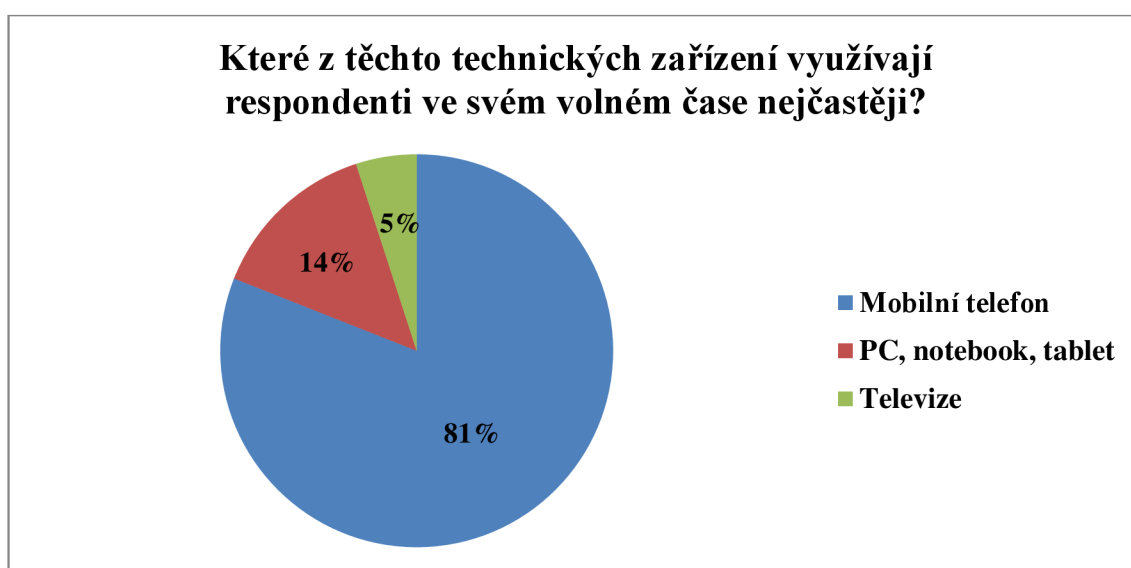
Graf č. 5 – Délka služby

Z tabulky č. 5 je zřejmé, že nejvíce respondentů nemá odsloužený ani jeden rok ve služebním poměru. Příslušníci jsou povinni do tří let po nástupu do služebního poměru vykonat služební zkoušku. U služební zkoušky prokazuje příslušník nejen teoretické znalosti, ale i praktické dovednosti a řešení konkrétních situací. Po úspěšném absolvování služební zkoušky je služební poměr příslušníka změněn z doby určité na dobu neurčitou. Mnozí příslušníci vidí ve tříleté zkušební době významnou překážku a předčasně službu u bezpečnostního sboru ukončí. Služební zákon umožňuje přestup mezi jednotlivými bezpečnostními sbory (zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů).

6. Které z těchto technických zařízení využíváte ve svém volném čase nejčastěji?

Tabulka č. 6 – Které z těchto technických zařízení využívají respondenti ve svém volném čase nejčastěji?

Technické zařízení	A četnost	R četnost
a) Mobilní telefon	77	81 %
b) PC, notebook, tablet	13	14 %
c) Televize	5	5 %
Celkem	95	100 %

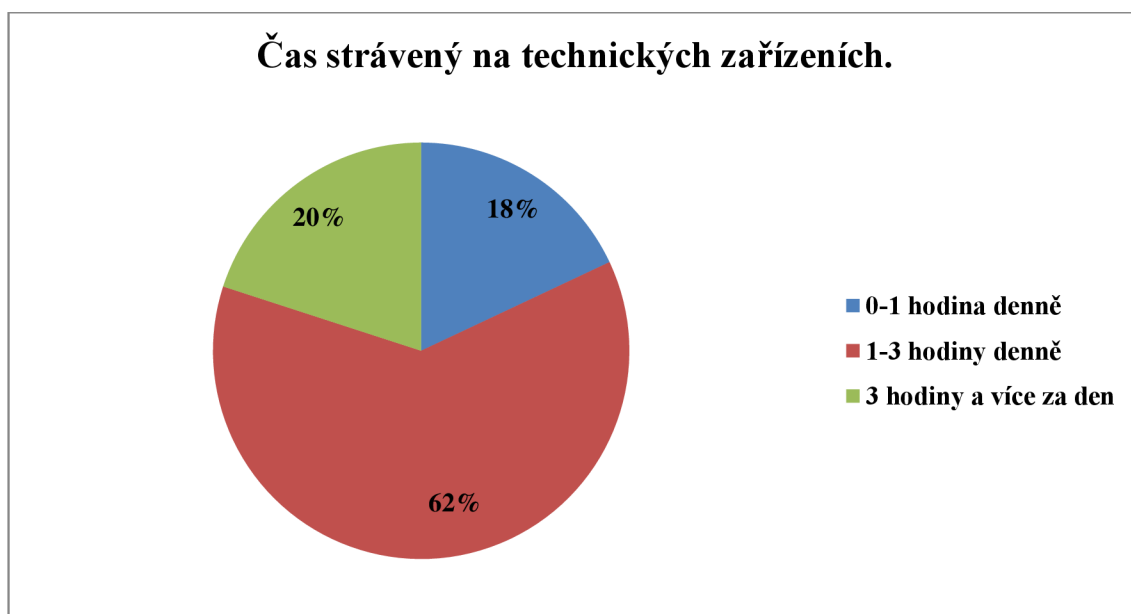
Graf č. 6 – Které z těchto technických zařízení využívají respondenti ve svém volném čase nejčastěji?

Z výše uvedených odpovědí vyplývá, že respondenti využívají ve svém volném čase nejčastěji mobilní telefon, a to v celkovém počtu 81 %. Tento stav je obdobný i v celé společnosti mezi mladými lidmi, kteří považují mobilní telefon jako součást sama sebe a většinu činností vykonávají za pomoci aplikací v mobilním telefonu. Ve vězeňství je specifikum, že příslušníci po dobu výkonu služby nemohou mít přístup k mobilnímu telefonu. Z tohoto důvodu je zřejmé, že volný čas tráví aktivně prostřednictvím mobilního zařízení, kde převážně chatují s přáteli, vyřizují e-maily, korespondenci, hrají hry apod.

7. Dokážete odhadnout, kolik času věnujete těmto zařízením v rámci svého volného času?

Tabulka č. 7 – Čas strávený na technických zařízeních.

Čas	A četnost	R četnost
a) 0-1 hodina denně	17	18 %
b) 1-3 hodiny denně	59	62 %
c) 3 hodiny a více za den	19	20 %
Celkem	95	100 %

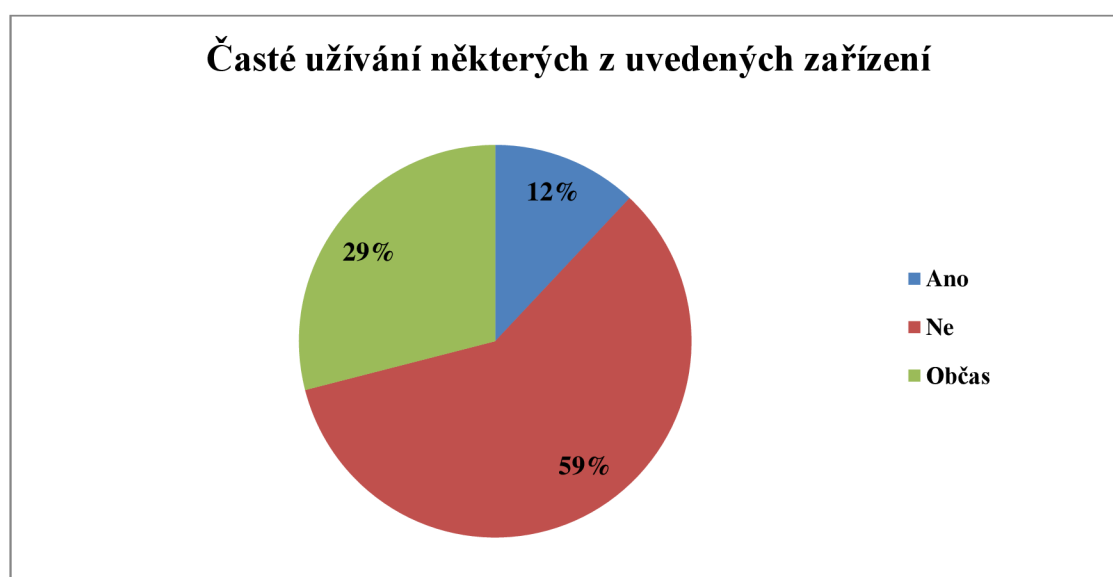
Graf č. 7 – Čas strávený na technických zařízeních.

Většina příslušníků vykonává službu ve 12hodinových směnách, kdy jak již bylo uvedeno výše, nemají přístup ke svým soukromým elektronickým zařízením, jako je mobilní telefon, tablet, notebook aj. Po skončení aktivní služby nemají již dostatek prostoru a času, aby jej strávili prostřednictvím elektronických zařízení. Proto z tabulky č. 7 jednoznačně vyplývá, že nejvíce respondentů tráví 1–3 hodiny denně na těchto zařízeních. Mnozí příslušníci mají již své rodiny a potomky, kterým věnují zbytek svého volného času, tudíž nemají časové možnosti trávit jej ve virtuálním světě.

8. Domníváte se, že druh vaší vykonávané služby (omezené používání vlastního mobilního zařízení ve službě atd.) souvisí s následným častým využíváním některých z uvedených zařízení?

Tabulka č. 8 – Časté užívání některých z uvedených zařízení

Čas	A četnost	R četnost
a) Ano	11	12 %
b) Ne	56	59 %
c) Občas	28	29 %
Celkem	95	100 %

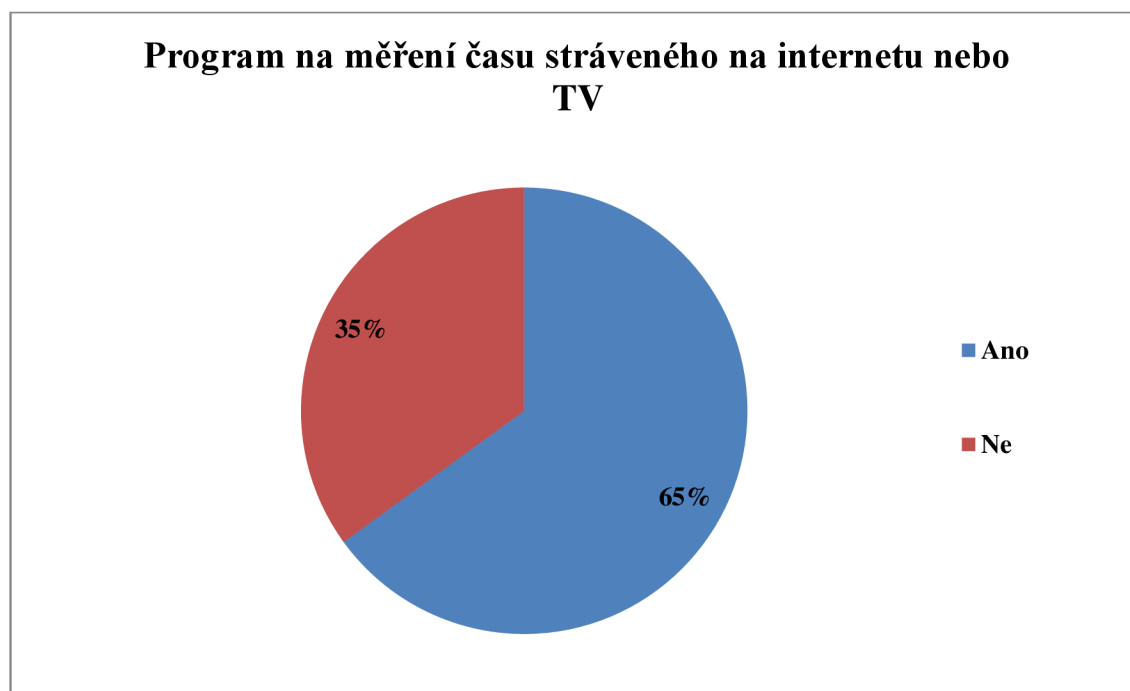
Graf č. 8 – Časté užívání některých z uvedených zařízení

Z tabulky č. 8 vyplývá, že druh vykonávané služby, kdy jsou příslušníci omezeni využívat vlastní mobilní zařízení po dobu výkonu služby, nesouvisí s následným častým využíváním některých z uvedených zařízení. Někteří příslušníci mají již své vlastní rodiny nebo jsou sportovně založení a svůj volný čas věnují sportovním aktivitám. Jelikož práce u Vězeňské služby je psychicky i fyzicky náročná, tak je důležité, aby příslušníci byli odolní vůči možnému stresu, který se na pracovišti vyskytuje. Různé sportovní a zájmové činnosti mohou příslušníkům k tolik potřebné relaxaci napomoci. Z těchto důvodů nezbývá dostatečné množství času k využívání technických zařízení.

9. Používáte nějakou aplikaci nebo program, který měří Váš čas strávený na internetu nebo u obrazovky?

Tabulka č. 9 – Program na měření času stráveného na internetu nebo TV

Program měřící čas na zařízení	A četnost	R četnost
Ano	62	65 %
Ne	33	35 %
Celkem	95	100%

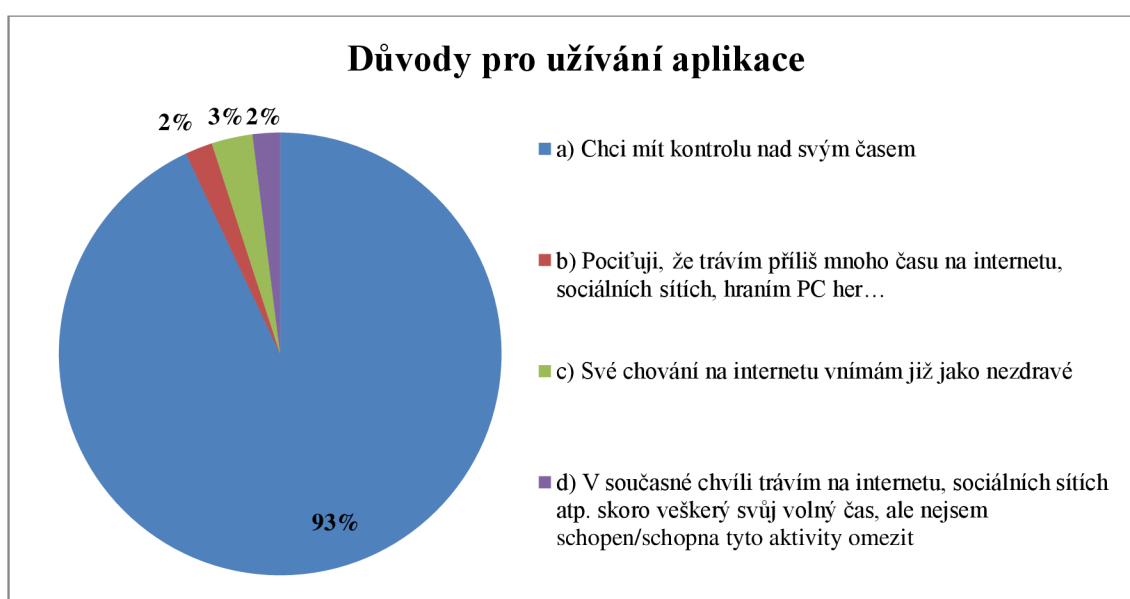
Graf č. 9 – Program na měření času stráveného na internetu nebo TV

Mladí lidé si velmi dobře organizují a plánují svůj volný čas, kdy využívají různé aplikace k měření délky času při různých aktivitách. Zaznamenávají si nejenom své sportovní výsledky, převážně pomocí chytrých hodinek (smart), ale také chtějí mít přehled o trávení svého času na mobilních zařízeních. Mnozí rodiče si aktivují některé z nabízených aplikací, které měří čas, jak dlouho jejich děti surfují na internetu a jaké stránky při tom navštěvují. Instalace těchto podpůrných měřících a sledujících programů zabere rodičům pár sekund a člověk tak může předejít závislostnímu chování na těchto zařízeních. Proto odpovědi u otázky č. 8 nebyly překvapující s ohledem na moderní dobu, kdy chceme mít vše pod kontrolou.

10. Pokud jste odpověděl ano, vyberte jednu z uvedených možností:

Tabulka č. 10 – Důvody pro užívání aplikace

Důvod zařízení na měření času	A četnost	R četnost
a) Chci mít kontrolu nad svým časem	88	93 %
b) Pociťuji, že trávím příliš mnoho času na internetu, sociálních sítích, hraním PC her...	2	2 %
c) Svě chování na internetu vnímám již jako nezdravé	3	3 %
d) V současné chvíli trávím na internetu, sociálních sítích atp. skoro veškerý svůj volný čas, ale nejsem schopen/schopna tyto aktivity omezit	2	2 %
Celkem	95	100 %

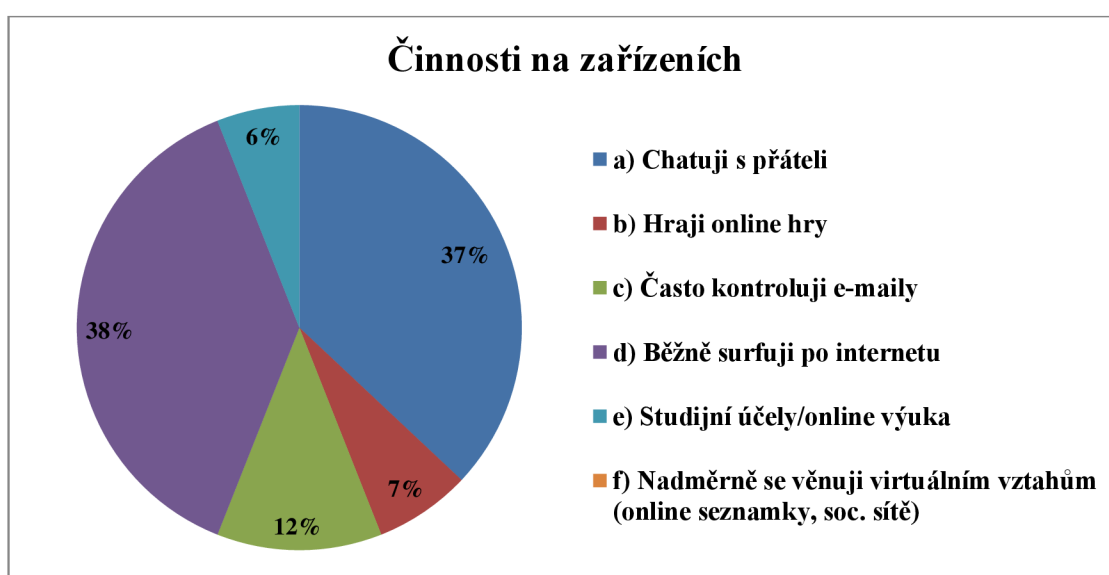
Graf č. 10 – Důvody pro užívání aplikace

Z výše uvedeného grafu se jednoznačně potvrdilo, že většina respondentů (93 %) uvedlo, že chce mít kontrolu nad svým časem a přehled o své činnosti v průběhu dne. Za povšimnutí stojí výsledek, kdy 4 respondenti uvedli, že stráví příliš mnoho času na internetu, sociálních sítích a hraním her a také nejsou schopni tyto aktivity omezit a věnovat volný čas jiným aktivitám. Pouze tři respondenti uvedli, že své chování na internetu vnímají jako patologické.

11. Co na těchto zařízeních nejčastěji děláte?

Tabulka č. 11 – Činnosti na zařízeních

Činnosti na zařízení	A četnost	R četnost
a) Chatuji s přáteli	35	37 %
b) Hraji online hry	7	7 %
c) Často kontroluji e-maily	11	12 %
d) Běžně surfuji po internetu	36	38 %
e) Studijní účely/online výuka	6	6 %
f) Nadměrně se věnuji virtuálním vztahům (online seznamky, soc. sítě)	0	0 %
Celkem	95	100 %

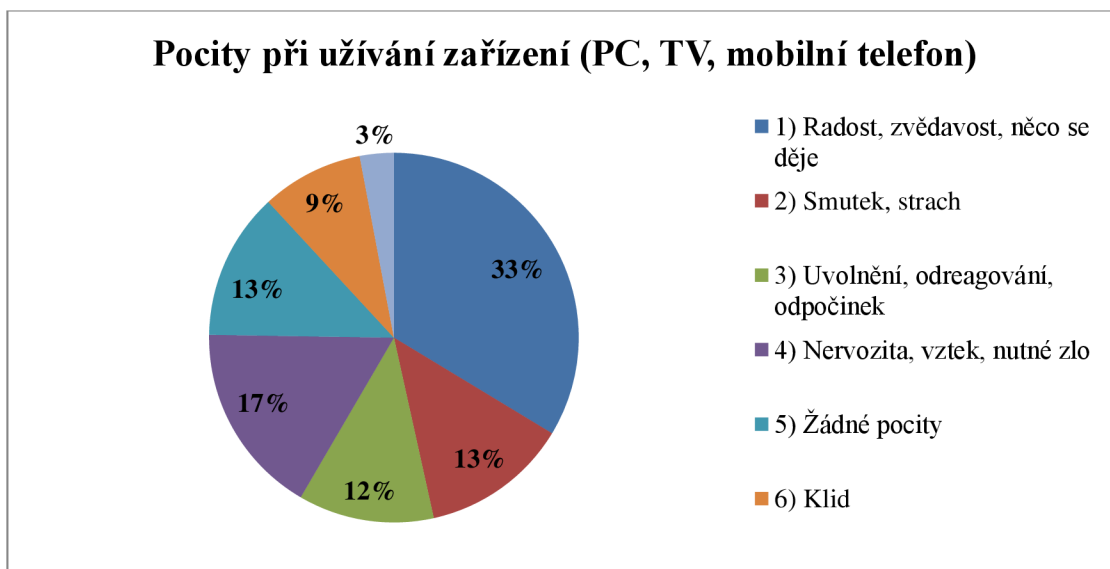
Graf č. 11 – Činnosti na zařízeních

Otázka č. 11 byla zaměřena na to, jakou činností se respondenti při využívání technických zařízení nejčastěji zabývají. Nejčastěji odpovídali, že běžně surfují po internetu (celkem 38 %). Další běžnou činností bylo, že chatují s přáteli (celkem 37 %). Tato odpověď je zaznamenána v důsledku toho, že příslušníci jsou v rámci výkonu služby izolováni od okolního světa, tudíž nemají možnost být v kontaktu se svou rodinou, s přáteli a s kamarády. Další třetí nejčastěji uváděnou odpovědí bylo, že kontrolují e-maily. Ani tato odpověď není překvapující, jelikož vyřizování komunikace s úřady probíhá v mnoha případech elektronicky formou e-mailu. Pandemická situace způsobila, že příslušníci museli přerušit prezenční výuku, kterou následně absolvovali v online formě. Překvapujícím zjištěním je, že žádný z respondentů nevedl, že by využil online seznamky a sociálních sítí k navazování nových vztahů.

Otázka č.12: Popište prosím vlastními slovy své pocity (kladné i záporné), které prožíváte během využívání jednoho z výše uvedených zařízení (PC, TV, mobilní telefon)

Tabulka č. 12 – Pocity při užívání zařízení (PC, TV, mobilní telefon)

Pocity při užívání zařízení (PC, TV, mobilní telefon)	A četnost	R četnost
1) Radost, zvědavost, něco se děje	32	34 %
2) Smutek, strach	12	13 %
3) Uvolnění, odreagování, odpočinek	11	12 %
4) Nervozita, vztek, nutné zlo	16	17 %
5) Žádné pocity	12	13 %
6) Klid	9	9 %
7) Prokrastinace	3	3 %
Celkem	95	100 %

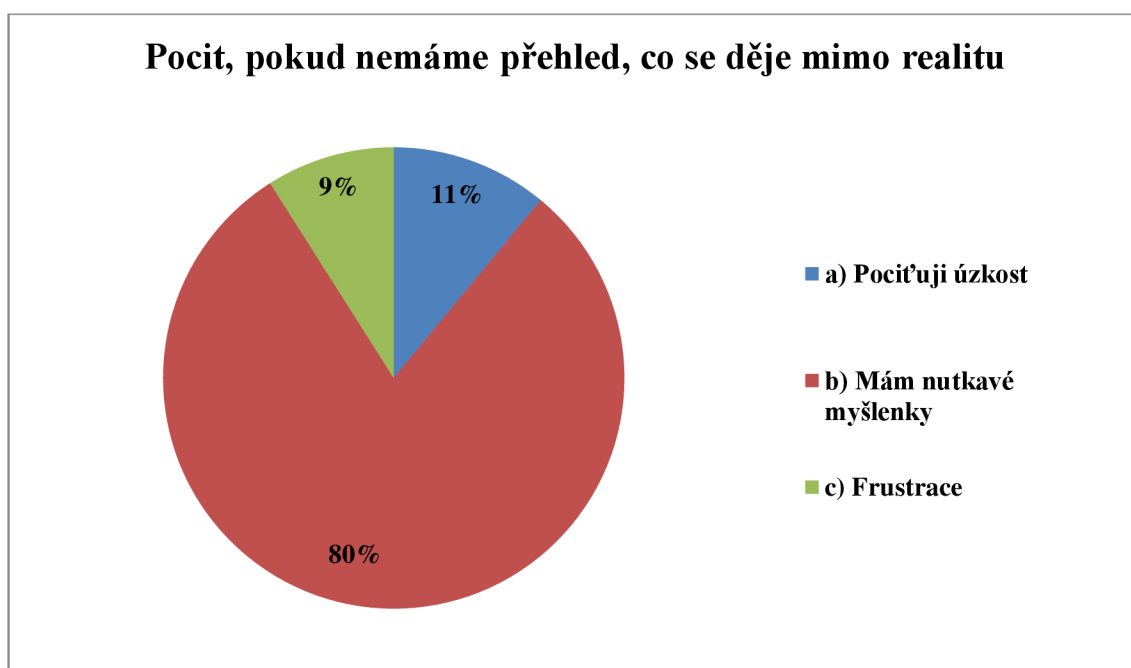
Graf č. 12 – Pocity při užívání zařízení (PC, TV, mobilní telefon)

Nejčastější odpovědi respondentů na otázku č. 12, jaké pocity zažívají při využívání elektronických zařízení, je radost, zvědavost, něco se děje. Druhou nejčastější odpovědí je nervozita, vztek, nutné zlo, což může vyplývat z určitého negativního základu reprezentovaných událostí v médiích a na sociálních sítích. Tyto pocity mají však negativní dopad na psychické zdraví člověka.

13. Jaký pocit ve Vás vyvolává, když nemáte možnost mít přehled, co se odehrává mimo realitu (virtuální svět)?

Tabulka č. 13 - Pocit, pokud nemáme přehled, co se děje mimo realitu

Pocity	A četnost	R četnost
a) Pociťuji úzkost	10	11 %
b) Mám nutkavé myšlenky	76	80 %
c) Frustrace	9	9 %
Celkem	95	100 %

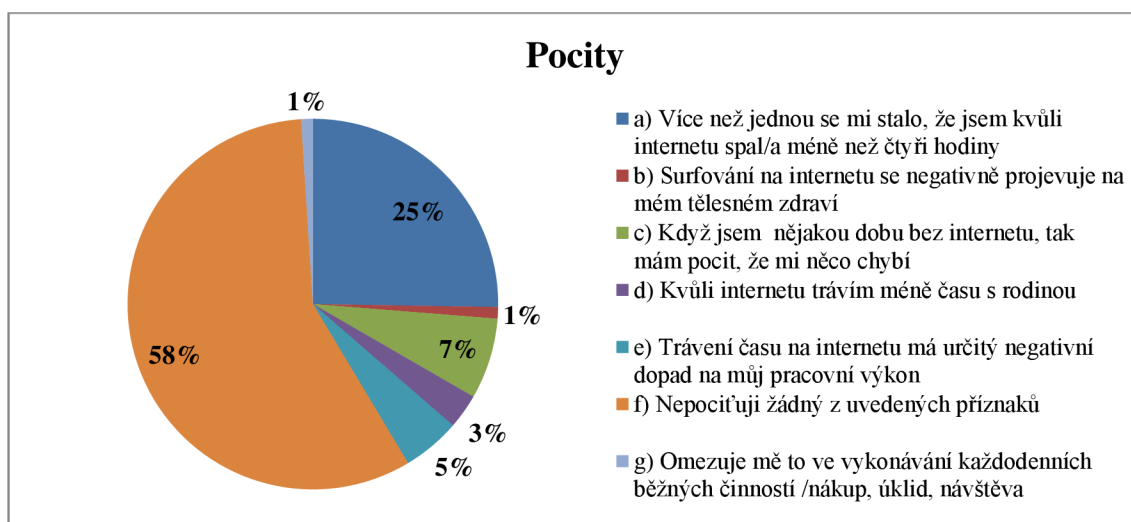
Graf č. 13 - Pocit, pokud nemáme přehled, co se děje mimo realitu

Lidé v současné společnosti se domnívají, že musí mít neustálý přehled a kontrolu nad tím, co se děje v jejich okolí, v jejich rodině a u blízkých přátel, ale i ve světě. Z toho vyplývá, že respondenti uváděli v 80 %, že mají velmi nutkavé myšlenky, které jsou v nich vyvolány, jestliže nemají možnost sledovat aktuální dění. Tento stav opět koreluje s předchozími odpověďmi, kdy příslušník Vězeňské služby ČR je izolován od vnějšího světa a nemůže průběžně využívat komunikační zařízení jako nástroj pro sledování online života.

14. Pozorujete na sobě něco z níže uvedeného?

Graf č. 14 – Pocity

Pocity	A četnost	R četnost
a) Více než jednou se mi stalo, že jsem kvůli internetu spal/a méně než čtyři hodiny	24	25 %
b) Surfování na internetu se negativně projevuje na mém tělesném zdraví	1	1 %
c) Když jsem nějakou dobu bez internetu, tak mám pocit, že mi něco chybí	7	7 %
d) Kvůli internetu trávím méně času s rodinou	3	3 %
e) Trávení času na internetu má určitý negativní dopad na můj pracovní výkon	5	5 %
f) Nepociťuji žádný z uvedených příznaků	54	57 %
g) Omezuje mě to ve vykonávání každodenních běžných činností /nákup, úklid, návštěva	1	1 %
Celkem	95	100 %

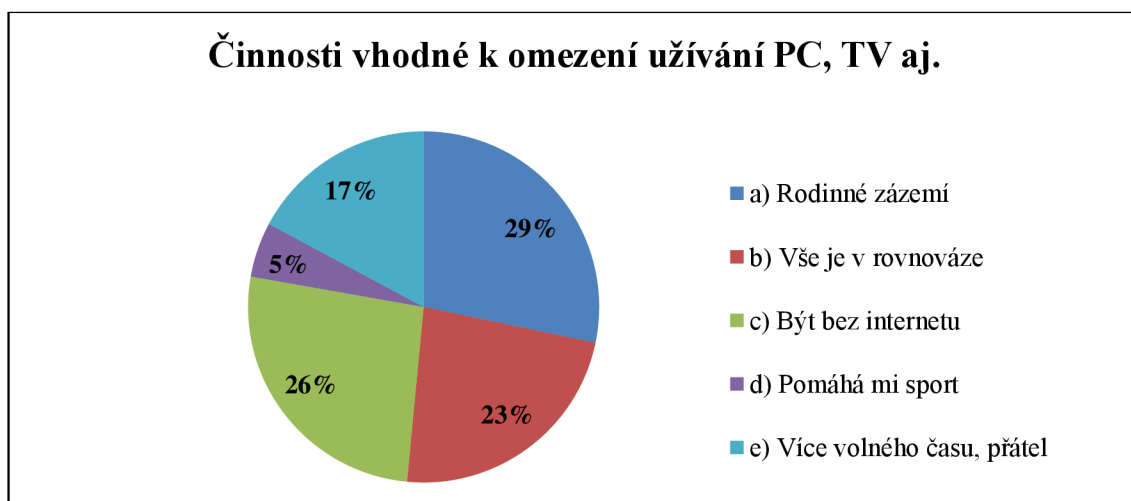
Graf č. 14 – Pocity

Otázka č. 14 zjišťovala, jaké příznaky pozorují respondenti tohoto dotazníkového šetření při nemožnosti využívat některá z technických zařízení dle svých potřeb a možností. Příhodné je, že 57 % respondentů uvedlo, že nepociťují žádné z výše uvedených příznaků, což může souviset s tím, že tráví nevýznamnou část na těchto zařízeních. Většinu svého volného času tráví jiným vhodnějším způsobem. Tato odpověď je v souladu a potvrzuje předchozí výzkumné otázky z dotazníkového šetření.

15. Co by vám pomohlo, abyste trávil méně času na PC, mobilním telefonu, TV a věnovali se své rodině, sportovním aktivitám a jiným zájmovým činnostem?

Tabulka č. 15 – Činnosti vhodné k omezení užívání PC, TV, aj.

Činnosti vhodné k omezení užívání PC, TV, aj.	A četnost	R četnost
a) Rodinné zázemí	27	28 %
b) Vše je v rovnováze	22	23 %
c) Být bez internetu	25	26 %
d) Pomáhá mi sport	5	5 %
e) Více volného času, přátel	16	17 %
Celkem	95	100 %

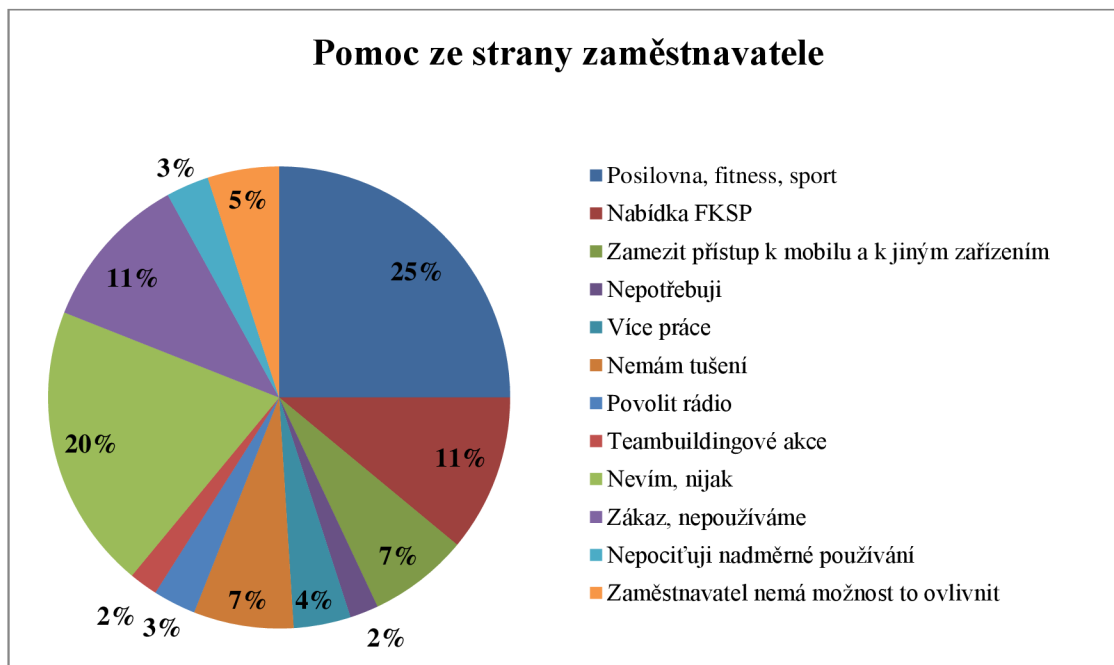
Graf č. 15 – Činnosti vhodné k omezení užívání PC, TV aj.

Autorka práce se v otázce č. 15 zaměřila na aspekty, které by významně ovlivnily volný čas strávený na mobilu či počítači. Respondenti uvedli, že nejčastějším faktorem, který by významně ovlivnil čas strávený na jednom z technických zařízení, je rodinné zázemí. Tato odpověď je nečekaná, jelikož respondenti v otázce č. 11 ani v jednom případě neuvedli, že by svůj volný čas strávili na internetu za účelem online seznámení. Na druhou stranu lze vnímat, že příslušníci si velmi dobře uvědomují důležitost rodinného zázemí a rodinného života. Za povšimnutí stojí odpověď, kdy by respondenti byli rádi bez internetu a jejich život by tak byl v rovnováze. Za tímto výsledkem lze spatřit nízký věk respondentů, který vyplývá z otázky č. 2, jelikož respondenti nejsou v tomto věku dostatečně psychicky vyzrálými osobami, a proto svůj cíl a smysl života stále ještě hledají.

16. Jak by mohl pomoci zaměstnavatel, aby snížil váš zájem o nadměrné využívání technických zařízení?

Tabulka č. 16 - Pomoc ze strany zaměstnavatele

Pomoc ze strany zaměstnavatele	A četnost	R četnost
Posilovna, fitness, sport	24	25 %
Nabídka FKSP	10	11 %
Zamezit přístup k mobilu a k jiným zařízením	6	7 %
Nepotřebuji	2	2 %
Více práce	4	4 %
Nemám tušení	7	7 %
Povolit rádio	3	3 %
Teambuildingové akce	2	2 %
Nevím, nijak	19	20 %
Zákaz, nepoužíváme	10	11 %
Nepocit'uji nadměrné používání	3	3 %
Zaměstnavatel nemá možnost to ovlivnit	5	5 %
Celkem	95	100 %

Graf č. 16 - Pomoc ze strany zaměstnavatele

Poslední otázka v dotazníku byla zaměřena na faktory, kterými by mohl zaměstnavatel pomoci eliminovat strávený čas na elektronických zařízeních. Celkem 24 respondentů uvedlo, že by uvítali vhodné sportovní zařízení k relaxaci i ke zvýšení fyzické zdatnosti, která je nutná pro vlastní průběh služby příslušníka VS ČR.

Druhou nejčastěji uváděnou odpovědí ze strany respondentů bylo, že neví, jak by mohl zaměstnavatel v této situaci pomoci. Příčinou může být to, že významným faktorem, který by příznivě ovlivnil způsob trávení volného času, je rodinné zázemí (viz otázka č. 15). Opět se potvrzuje, že pro služební život příslušníka je harmonické rodinné zázemí jedním z nejdůležitějších faktorů, a to pro spokojený život jak po profesní, tak i osobní stránce.

Třetí nejčastější odpovědí byla možnost čerpání financí z fondu kulturních a sociálních potřeb, který zaměstnanci využívají k uhrazení volnočasových aktivit. Z fondu lze přispívat zaměstnancům na náklady na provoz mateřské školy, kulturní a rekreační zařízení, vitamínové prostředky, dentální hygienu, vstupenky do posiloven aj. Každá organizační jednotka sestavuje rozpočet fondu a stanoví vlastní způsob jeho čerpání.

Ověření platnosti hypotéz pomocí statistických testů

HA₁: Respondenti, kteří pracují ve VS více než 4 roky, trpí větší závislostí na zařízeních.

H₀₁: Délka v zaměstnání u VS nesouvisí s větší závislostí na zařízeních.

Kontingenční tabulka aktuálních četností č. 1

Aktuální hodnoty	Činnost na zařízeních			
Praxe u VS	a) MT	b) PC, Ntb, Tbl.	c) TV	Celkem
a) Méně než jeden rok	62	12	5	79
b) 1–3 roky	10			10
c) 4–15 let	5	1		6
Celkem	77	13	5	95

Kontingenční tabulka očekávaných četností č. 1

Očekávané hodnoty	Činnost na zařízeních			
Praxe u VS	a) MT	b) PC, Ntb, Tbl.	c) TV	Celkem
a) Méně než jeden rok	64,03157895	10,81052632	4,158	79
b) 1–3 roky	8,105263158	1,368421053	0,526	10
c) 4–15 let	4,863157895	0,821052632	0,316	6
Celkem	77	13	5	95

Chi-kvadrát test 0,931390549

p-hodnota >0,05

Zamítáme alternativní hypotézu a přijímáme nulovou hypotézu.

Výsledek hypotézy: Délka v zaměstnání u VS nesouvisí s větší závislostí na zařízeních (netolismus).

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že délka služebního poměru u Vězeňské služby ČR nemá vliv na závislostní chování na technických zařízeních a významného trávení volného času na internetu a sociálních sítích. Tato skutečnost vychází z toho, že příslušníci věnují svůj čas rodině, sportovním aktivitám a svým potomkům. Nemají pak důvod trávit svůj volný čas na technických zařízeních. Práce u Vězeňské služby ČR je velmi psychicky náročná, a proto příslušníci vyhledávají odlišnou fyzicky náročnou práci a relaxaci k zotavení po mnohdy náročném výkonu služby.

HA₂: Čím více času trávíme na zařízeních, tím více se stáváme závislími a trpíme netolismem.

H0₂: Čas trávený na zařízení, nemá vliv na projevy netolismu.

Kontingenční tabulka aktuálních četností č. 2

Aktuální hodnoty	Čas na zařízeních			
Činnost na zařízeních	a) 0-1 hod. denně	b) 1-3 hod. denně	c) 3 hod. a více za den	Celkem
a) Chatuji s přáteli	5	22	8	35
b) Hraji online hry		7		7
c) Často kontroloju e-maily	2	8	1	11
d) Běžně surfuji po internetu	8	19	9	36
e) Studijní účely/online výuka	2	3	1	6
Celkem	17	59	19	95

Kontingenční tabulka očekávaných četností č. 2

Očekávané hodnoty	Čas na zařízeních			
Činnost na zařízeních	a) 0-1 hod. denně	b) 1-3 hod. denně	c) 3 hod. a více za den	Celkem
a) Chatuji s přáteli	6,263157895	21,73684211	7	35
b) Hraji online hry	1,252631579	4,347368421	1,4	7
c) Často kontroloju e-maily	1,968421053	6,831578947	2,2	11
d) Běžně surfuji po internetu	6,442105263	22,35789474	7,2	36
e) Studijní účely/online výuka	1,073684211	3,726315789	1,2	6
Celkem	17	59	19	95

Chí-kvadrát test 0,738242747

p-hodnota >0,05

Zamítáme alternativní hypotézu a přijímáme nulovou hypotézu.

Výsledek hypotézy: Délka trávení času na zařízeních nemá vliv na projev netolismu.

Ani druhá hypotéza se výzkumným šetřením nepotvrdila a lze konstatovat, že délka trávení na technických zařízeních nemá vliv na projevy netolismu u příslušníků Vězeňské služby ČR. Tento výsledek koreluje s předchozí hypotézou, kdy délka doby v zaměstnání ani délka trávení volného času nemá vliv na závislostní chování a na nežádoucí patologické jevy vyplývající z netolismu. Z dotazníkového šetření jednoznačně vyplývá, že příslušníci mají svůj čas na těchto zařízeních pod kontrolou a uvědomují si negativní důsledky, které by vyplývaly z nadměrného využívání.

HA₃: Muži tráví více času na zařízeních.

H₀₃: Pohlaví nemá vliv na čas trávený na zařízeních.

Kontingenční tabulka aktuálních hodnot č. 3

Aktuální hodnoty	Čas trávený na zařízení			
Pohlaví	a) 0-1 hod. denně	b) 1-3 hod. denně	c) 3 hod./den a více	Celkem
a) Muž	12	50	18	80
b) Žena	5	9	1	15
Celkem	17	59	19	95

Kontingenční tabulka očekávaných hodnot č. 3

Očekávané hodnoty	Čas trávený na zařízení			
Pohlaví	a) 0-1 hod. denně	b) 1-3 hod. denně	c) 3 hod./den a více	Celkem
a) Muž	14,31578947	49,68421053	16	80
b) Žena	2,684210526	9,315789474	3	15
Celkem	17	59	19	95

Chí-kvadrát test 0,137477212

p-hodnota >0,05

Protože je p-hodnota vyšší než 0,05, potvrzujeme nulovou hypotézu a zamítáme alternativní hypotézu.

Výsledek hypotézy: Pohlaví nemá vliv na četnost času tráveného na zařízeních.

Z výše uvedených výsledků lze konstatovat, že ani třetí stanovená hypotéza se nepotvrdila. Výsledkem je, že pohlaví nemá vliv na četnost času stráveného na komunikačních zařízeních. Výsledek může být ovlivněn tím, že muži i ženy jsou vystaveni stejnému fyzickému i psychickému tlaku a vzájemně se podporují tím, že pořádají společné volnočasové aktivity, navštěvují sportovní a kulturní zařízení (významnou část finanční úhrady mohou čerpat z fondu kulturních a sociálních potřeb). Tento aspekt je dán tím, že zaměstnanci ve vězeňském prostředí musí vzájemně kooperovat, vzájemně si důvěřovat a spoléhat jeden na druhého.

7 Diskuze a návrh opatření

Na základě zjištěných dat prostřednictvím dotazníkového šetření a studia odborné literatury bylo zjištěno, že u nově nastupujících příslušníků zařazených do základní odborné přípravy v Akademii VS ČR ve Stráži pod Ralskem se nepotvrdilo, že závislostní chování na internetu a sociálních sítích nemá statisticky významný vliv na život a práci u příslušníků.

Tento výsledek není v souladu se současnou situací ve společnosti, kdy internet a sociální sítě se stávají dominujícím faktorem při využívání volného času; to vše je umocněno předchozí dvouletou globální covidovou krizí, která přiměla řadu lidí převést svůj osobní i profesní život do virtuální reality. Významným činitelem, který přispěl k danému zjištění, je charakter práce, kterou musí příslušník vykonávat v rámci své služební činnosti ve vazebních věznicích či věznicích, kdy nemůže využívat v době služby vlastní technická zařízení a aktivně strávit čas na sociálních sítích. Příslušník má povinnost neodvracet svou pozornost od činností, které jsou stanoveny v pravidlech strážní či dozorčí služby.

Autorka se domnívá, že Vězeňská služba ČR v současné době nemusí řešit problematiku netolismu u svých zaměstnanců. Na druhou stranu se však Vězeňská služba ČR potýká s problémem u nově nastupujících zaměstnanců, kteří jsou překvapeni, že nemohou po dobu výkonu služby či práce využívat některá z vlastních technických zařízení. Je přísný zákaz vnášet do věznic vlastní mobilní telefon, notebook, tablety, chytré (smart) hodinky a další telekomunikační a záznamová zařízení. U mladé nastupující generace se mobil stává neoddelitelnou součástí člověka, bez něhož si mladí lidé nejsou schopni představit fungování v běžném životě.

Jedním z nástrojů, kterým může Vězeňská služba ČR přispět k prevenci závislostního chování na mediálních zařízeních, je možnost čerpání finančních prostředků z fondu kulturních a sociálních potřeb. Důležitým parametrem je výše poskytované částky, ale také účel poskytovaného příspěvku. Zde musí autorka uvést, že finanční prostředky z fondu kulturních a sociálních potřeb lze čerpat dle příslušných zásad jen na vybrané činnosti a aktivity. Zde autorka navrhuje vytvoření odborné komise, která by vyhodnotila možnosti čerpání a navrhla rozšíření o další volnočasové aktivity, které by významně přispěly k harmonizaci duše a těla. Jedná se například o finanční omezení masáží v salonech, které nejsou evidovány v registru poskytovatelů zdravotních služeb.

Další omezení se týká vzdělávacích aktivit, kdy není možné absolvovat kurzy, jež by prohlubovaly odborné kompetence daného jedince (studium na soukromých vysokých školách, účast na profesním vzdělávání MBA/LLM a dalších). Zaměstnanci nemají možnost čerpat finanční prostředky na sportovní vybavení, kosmetické a kadeřnické služby. Autorka navrhuje, aby mezi běžné nabídky byla zahrnuta občanská a společenská vybavenost, která by významným způsobem přispěla, a to zejména ženám k jejich psychické pohodě a dobrému pocitu ze sebe sama. Podmínky a možnosti čerpání si nestanovuje Vězeňská služba ČR sama, ale musí se řídit příslušnými pokyny vydanými Ministerstvem financí ČR.

Druhým parametrem je výše částky, kterou lze čerpat z příslušného fondu. Tato částka se řídí dle platné vyhlášky, kde základní příděl ze zisku je pouze ve výši 2 % z ročního objemu nákladů zúčtovaných na mzdy. Ve věznicích se tato částka na jednoho zaměstnance pohybuje v rozmezí 5–7 tisíc korun na příslušný kalendářní rok. Sport a sportovní volnočasové aktivity se stávají v České republice drahým a postupně nedostupným koníčkem. V této souvislosti autorka navrhuje navýšení % z ročního objemu nákladů zúčtovaných na mzdy. Tyto navýšené prostředky se jistě efektivním způsobem vrátí zpět do státního rozpočtu a také přispějí ke zlepšení zdravotní a psychické kondice, snížení nemocnosti a celkové fyzické zdatnosti a odolnosti jedince.

Vedení věznic může zaměstnance také podpořit tím, že bude organizovat sportovní, kulturní a volnočasové aktivity, soutěže a setkávání, která mohou přispět k soudržnosti a ke sdílení společné vize a cílů instituce.

8 Závěr

Předložená bakalářská práce se zabývá problematikou netolismu a všech vybraných aspektů, které s daným tématem souvisí. Jako cílovou skupinu si autorka práce zvolila studenty Akademie Vězeňské služby ČR, jež jsou zařazeni jako nově nastupující příslušníci k Vězeňské službě ČR do základní odborné přípravy. Cílem této práce bylo zjistit, v jaké míře se u nově nastupujících příslušníků Vězeňské služby ČR vyskytuje netolismus a jak lze této závislosti předcházet a pomáhat při její eliminaci, jež by mohla negativním způsobem ovlivnit výkon služby a v konečném důsledku vést k mimořádné události.

Práce u Vězeňské služby ČR je profesí velmi náročnou, a to jak po fyzické, tak především po psychické stránce, jelikož zaměstnanci pracují s vězněnými osobami, které mají ve většině případů patologické chování a jednání, je jim diagnostikována porucha osobnosti a často se jedná o zkušené recidivisty, pro které se stal vězeňský život za mřížemi životní normou (prizonizace). Příslušníci, ale i odborní zaměstnanci jsou každodenně vystaveni stresovým situacím, kterým se nelze vyhnout s ohledem na vězeňské prostředí. Naopak často konflikty musí sami řešit.

Zaměstnanci vykonávají práci v uzavřených prostorech, musí dodržovat bezpečnostní opatření omezující svobodu pohybu, svět vidí pouze za mřížemi, jelikož jsou izolováni od vnějšího prostředí. Každodenně jsou kladeny požadavky na vykonávání rutinní činnosti nebo při pohybové nečinnosti (např. strážní stanoviště). Kladeny jsou mimo jiné vysoké nároky na disciplínu a sebeovládání. K dalším faktorům, které vyvolávají stres u zaměstnanců, patří přímá interakce s vězněnými osobami. Zaměstnanci jsou tak vystavováni fyzickému i verbálnímu násilí, zranění a manipulaci. Zátěž plyne také ze současné personální situace, kdy se vězeňství v ČR potýká s nedostatkem zaměstnanců. To v konečném důsledku vede k přetěžování pracovních týmů a zvýšenému množství přesčasové práce, kterou musí zaměstnanci za chybějící kolegy vykonat.

Práce s vězněnými osobami může být ohrožující pro vznik chronického stresu, pro traumatizaci, ale také může docházet k projevům nežádoucích sociálně patologických jevů u zaměstnanců Vězeňské služby ČR, tudíž je velmi důležité pečovat nejen o tělesnou schránku, ale i o svou duši.

Řady příslušníků rozšířili v době pandemie noví uchazeči, jelikož v nejisté době vyhledávají takové zaměstnání, které bude stabilní. Jedná se především o mladé zaměstnance, kteří nemají předchozí zkušenosti u bezpečnostního sboru. Mladí uchazeči mají představu, že budou pracovat v uniformě, ve zcela specifickém prostředí, ale neuvědomují si všechny důsledky svého chování a konání, které mohou plynout z nedodržení příslušných zákonů, předpisů a norem vztahujících se k samotnému výkonu služby.

V teoretické části se autorka práce zabývala organizací a činností Vězeňské služby ČR, úkoly a posláním věznic, vazebních věznic, ústavů pro výkon zabezpečovací detence a také posláním vzdělávacího zařízení pro zaměstnance, ale také vězněné osoby. Dále se její pozornost zaměřila na profesní složení osob pracujících ve vězeňství a dále na profesní skupiny, které jsou v přímém kontaktu s vězněnou osobou a podílejí se na tvorbě programu zacházení. Další významnou kapitolou jsou sociálně patologické jevy, kde je popsána jejich charakteristika a uveden základní výčet nejčastějších jevů, které se mohou u příslušníků Vězeňské služby ČR vyskytovat. Poslední kapitolou teoretické části je problematika závislostního chování v oblasti netolismu – jeho projevy, příčiny a jeho dopady nejenom na lidské zdraví, ale také na vězeňské prostředí, neboť netolismus u zaměstnanců VS ČR se negativně odráží na kvalitě jejich práce/výkonu služby.

V praktické části se autorka zabývala výzkumným šetřením v oblasti netolismu u studentů zařazených do základní odborné přípravy v Akademii ve Stráži pod Ralskem. Výsledky dotazníkového šetření byly vyhodnoceny na základě dotazníku sestaveného dle vlastní konstrukce.

Autorka bakalářské práce si stanovila tři hypotézy, které se snažila potvrdit, či vyvrátit na základě dotazníkového šetření. Z výsledků jednoznačně vyplynulo, že ani jedna hypotéza se nepotvrdila. Lze uvést, že délka služby u Vězeňské služby ČR nemá vliv na závislostní chování na technických zařízeních a ani čas strávený na těchto zařízeních nemá vliv na projevy netolismu. Poslední hypotéza, ve které se zjišťovalo, zda pohlaví má vliv na trávení času na technických zařízeních, se také nepotvrdila. Z výzkumného šetření vyplynulo, že není statisticky významný rozdíl trávení volného času mezi ženami a muži zaměstnanými u Vězeňské služby ČR.

V poslední kapitole autorka navrhla určitá opatření směřující ke zlepšení života příslušníků a zaměstnanců ve Vězeňské službě při jejich nelehké práci. Důležitou roli v tomto procesu hraje především management věznic a vazebních věznic, který by měl investovat určité finanční prostředky na podporu a udržení svých zaměstnanců. Zaměstnanec je nejdůležitější entitou v každé organizaci či firmě, a proto je důležité mu vytvořit nejenom příznivé pracovní podmínky, ale věnovat i čas a finančních prostředky na rozvoj jeho osobnosti vedoucí ke schopnosti vytvářet jeho vlastní budoucnost a sounáležitost s bezpečnostním sborem.

9 Použité informační zdroje

Literatura

ČEŠKOVÁ, Eva a Hana KUČEROVÁ, SVOBODA, Mojmir, ed. *Psychopatologie a psychiatrie: pro psychology a speciální pedagogy*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-154-9.

ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Moderní psychologie pro právníky: [domácí násilí, stalking, predikce násilí]*. Praha: Grada, 2008. Psyche (Grada). ISBN 978-80-247-2207-8.

GÁČ, Dušan a Miloslav JŮZL. *Specifika výkonu zabezpečovací detence v České republice*. Brno: Vězeňská služba České republiky, 2020. ISBN 978-80-907836-0-7.

GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výzkumu*. 2., rozš. české vyd. Přeložil Vladimír JŮVA, přeložil Vendula HLAVATÁ. Brno: Paido, 2010. ISBN 978-80-7315-185-0.

HANSEN, Anders. *Instamozek: stres, deprese a úzkosti zapříčiněné moderní dobou*. Přeložil Helena STIESSOVÁ. Praha: Portál, 2021. ISBN 978-80-262-1717-6.

HENDL, Jan a Jiří REMR. *Metody výzkumu a evaluace*. Praha: Portál, 2017. ISBN 978-80-262-1192-1.

HRČKA, Michal. *Sociální deviace*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2001. Základy sociologie. ISBN 80-85850-68-0.

Jůzl M., Vlach F. (2022) *Modern Approaches in Czech Prison Staff Education and Training Against a Background of Comenius' Thoughts*. In: Tušer I., Hošková-Mayerová Š. (eds) *Trends and Future Directions in Security and Emergency Management*. Lecture Notes in Networks and Systems, vol 257. Springer, Cham.

KALINA, Kamil. *Základy klinické adiktologie*. Praha: Grada, 2008. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-1411-0.

KIRSCHMAN, Ellen. *Život s policajtem: vše, co by měla rodina policisty vědět*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5342-3.

KŘÍŽOVÁ, Ivana. *Závislosti: pro psychologické obory*. Praha: Grada, 2021. Psyché (Grada). ISBN 978-80-271-1754-3.

KUČEROVÁ, Helena. *Psychiatrické minimum*. Praha: Grada, 2013. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-4733-0.

MAHDALÍČKOVÁ, Jana. *Víme o drogách všechno?*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-7478-589-4.

OREL, Miroslav. *Psychopatologie*. Praha: Grada, 2012. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-3737-9.

RÖHR, Heinz-Peter. *Závislost: jak jí porozumět a jak ji překonat*. Přeložil Petr BABKA. Praha: Portál, 2015. Spektrum (Portál). ISBN 978-80-262-0927-0.

SOCHŮREK, Jan. *Kapitoly z penologie*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007. ISBN 978-80-7372-204-3.

VÁGNEROVÁ, Marie. *Psychopatologie pro pracovníky policie a vězeňské služby*. Liberec: Technická univerzita, 2003. ISBN 80-7083-702-0.

VÁGNEROVÁ, Marie. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Vyd. 4., rozš. a přeprac. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-414-4.

VÁGNEROVÁ, Marie. *Současná psychopatologie pro pomáhající profese*. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0696-5.

VLACH, Frantisek and Roman RAK. *Czech prison staff training and enhancement in the times of pandemic*. In L. Gómez Chova, A. López Martínez, I. Candel Torres. EDULEARN21 Proceedings. 13th International Conference on Education and New Learning Technologies. Spain. Published by IATED Academy, 2021. pp. 4880-4889. ISBN 978-84-09-31267-2. doi:10.21125/edulearn.2021.1007.

Internetové zdroje

Vězeňská služba ČR

Dostupné z: <https://www.vscr.cz/sekce/organizacni-schema>

Periodikum

České vězeňství 1/2018

(zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů).

10 Seznam příloh

Příloha č. 1 - Dotazník

Příloha č. 2 - Zázemí studentů

Příloha č. 3 - Žádost o provedení výzkumného šetření

Příloha č. 1 - dotazník

Dotazník pro studenty Akademie Vězeňské služby ČR

Milí studenti, jmenuji se Jana Kozáková a jsem studentkou 3. ročníku Vysoké školy aplikované psychologie oboru Personální a interkulturní management. Tímto si Vás dovoluji požádat o vyplnění níže uvedeného dotazníku, který bude součástí mé bakalářské práce. Dotazník je anonymní a Vámi uvedené informace poslouží pouze k účelům výzkumného šetření. Vyberte pouze jednu z uvedených možností (pokud není uvedeno jinak) a zvolenou odpověď zakroužkujte. V případě otevřených otázek napište vlastní odpověď.

1) Vaše pohlaví:

- a) Muž
- b) Žena

2) Váš věk:

- a) 18 – 20
- b) 21 – 25
- c) 26 – 30
- d) 31 – 35
- e) 36 – 45
- f) 46 a více

3) Vaše nejvyšší dosažené vzdělání:

- a) Vyučen
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou
- c) Vyšší odborné vzdělání
- d) Vysokoškolské

4) Obor, ve kterém jste působil/a před nástupem k VS ČR:

- a) Služby a cestovní ruch
- b) Ekonomika
- c) Technický obor
- d) Zemědělství
- e) Administrativa
- f) Ozbrojené složky
- g) Student

- 5) Pokud jste v předchozí otázce zvolili bod f, uveďte délku služby:**
- a) Méně než jeden rok
 - b) 1 – 3 roky
 - c) 4 – 15 let
 - d) Více než 15 let
- 6) Které z těchto technických zařízení využíváte ve svém volném čase nejčastěji?**
- a) Mobilní telefon
 - b) PC, notebook, tablet
 - c) Televize
- 7) Dokážete odhadnout, kolik času věnujete těmto zařízením v rámci svého volného času?**
- a) 0 – 1 hodinu denně
 - b) 1 – 3 hodiny denně
 - c) 3 hodiny a více za den
- 8) Domníváte se, že druh vaší vykonávané služby (omezené používání vlastního mobilního zařízení ve službě atd.) souvisí s následným častým využíváním některý z uvedených zařízení?**
- a) Ano
 - b) Ne
 - c) Občas
- 9) Používáte nějakou aplikaci nebo program, který měří váš čas strávený na internetu nebo u obrazovky?**
- a) Ano
 - b) Ne

10) Pokud jste odpověděl ano, vyberte jednu z uvedených možností:

- a) Chci mít kontrolu nad svým časem
- b) Pociťuji, že trávím příliš mnoho času na internetu, sociálních sítích, hraním PC her...
- c) Svě chování na internetu vnímám již jako nezdravé
- d) V současné chvíli trávím na internetu, sociálních sítích atp. skoro veškerý svůj volný čas, ale nejsem schopen/schopna tyto aktivity omezit.

11) Co na těchto zařízeních nejčastěji děláte?

- a) Chatuji s přáteli
- b) Hraji online hry
- c) Často kontroluji e-maily
- d) Běžně surfuji po internetu
- e) Studijní účely/online výuka
- f) Nadměrně se věnuji virtuálním vztahům (online seznamky, sociální sítě)

12) Popište prosím vlastními slovy své pocity (kladné i záporné), které prožíváte během využívání jednoho z výše uvedených zařízení (PC, TV, mobilní telefon).

13) Jaký pocit ve vás vyvolává, když nemáte možnost mít přehled, co se odehrává mimo realitu (virtuální svět).

- a) Pociťuji úzkost
- b) Mám nutkavé myšlenky
- c) Frustrace

14) Pozorujete na sobě něco z níže uvedeného?

- a) Více než jednou se mi stalo, že jsem kvůli internetu spal/a méně než čtyři hodiny
- b) Surfování na internetu se negativně projevuje na mém tělesném zdraví
- c) Když jsem nějakou dobu bez internetu, tak mám pocit, že mi něco chybí
- d) Kvůli internetu trávím méně času s rodinou
- e) Trávení času na internetu má určitý negativní dopad na můj pracovní výkon
- f) Omezuje mě to ve vykonávání každodenních běžných činností (nákup, úklid, návštěva).
- g) Nepocítuji žádný z uvedených příznaků

15) Co by vám pomohlo, abyste trávili méně času na PC, mobilním telefonu, TV a věnovali se své rodině, sportovním aktivitám a jiným zájmovým činnostem?

16) Jak by mohl pomoci zaměstnavatel, aby snížil váš zájem o nadměrné využívání technických zařízení?

Děkuji Vám za Váš čas, ochotu a spolupráci při vyplňování dotazníku.

Příloha č. 2

Akademie Vězeňské služby ve Stráži pod Ralskem

Aula

Počítačový sál

Učebna pro střeleckou přípravu

Ubytovna

Jana Kozáková
Letná 228, 471 24 Mimoň
tel.: 723 872 161

Vrchní rada
plk. Ing. František Vlach, Ph.D., MBA, LL.M.
Ředitel Akademie Vězeňské služby ČR

Stráž pod Ralskem 3. 11. 2021

Žádost o provedení výzkumného šetření

Vážený pane řediteli,

v současné době jsem studentkou 3. ročníku kombinovaného studia personálního a interkulturního managementu na Vysoké škole aplikované psychologie v Terezíně.

Podmínkou zakončení mého studia je zpracování bakalářské práce na téma Netolismus u studentů Akademie Vězeňské služby ČR.

Jednou z částí mé bakalářské práce je výzkum na dané téma. Tento výzkum bych ráda provedla ve Vaší instituci, a to formou dotazníku, který bych předložila studentům Akademie Vězeňské služby ČR.

Dotazník bude anonymní a data z něj budou použita výhradně pro účely mé bakalářské práce.

Formu dotazníku Vám zasílám v příloze.

Zároveň bych Vás ráda požádala o svolení použít fotografie prostor Akademie Vězeňské služby ČR do své práce pro názornou ilustraci činností Akademie.

Předem Vám velmi děkuji za kladné vyřízení mé žádosti.

Jana Kozáková

Příloha: vzor dotazníku (2 listy)

Vyjádření ředitele Akademie VS ČR:

3. 11. 2021

/schvaluji/neschvaluji

